



Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Φορολογική Λογιστική και
Χρηματοοικονομική Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων

Διπλωματική Εργασία

Συγκριτική ανάλυση του φορολογικού συστήματος της Ελλάδος, της Γαλλίας
και του Ηνωμένου Βασιλείου

του

ΠΑΠΑΖΗ ΑΣΤΕΡΙΟΥ

Επιβλέπων Καθηγητής: Καραγιώργος Θεοφάνης

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού
Διπλώματος στη Φορολογική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση Στρατηγικών
Αποφάσεων

Φεβρουάριος 2022

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Με την ολοκλήρωση της συγγραφής της παρούσας εργασίας, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή κ. Καραγιώργο Θεοφάνη για τις οδηγίες και την βοήθεια του στην εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας αλλά και όλο το διδακτικό προσωπικό του μεταπτυχιακού προγράμματος για όσα μας προσέφεραν.

Επίσης, θέλω να ευχαριστήσω τους γονείς μου και τον αδερφό μου για την ανιδιοτελή ηθική συμπαράσταση και την Έφη για την αμέριστη στήριξή της.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία έχει ως σκοπό να προσφέρει μία ανάλυση των φορολογικών συστημάτων τριών χωρών, της Ελλάδος, της Γαλλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, ως προς την φορολογική αντιμετώπιση των διαφόρων πηγών εισοδήματος των φορολογικών κατοίκων της κάθε χώρας. Παράλληλα, πραγματοποιείται μία σύγκριση τόσο των φορολογικών συντελεστών που χρησιμοποιούνται σε κάθε χώρα για κάθε ξεχωριστή πηγή εισοδήματος αλλά και των διάφορων επιπρόσθετων επιβαρύνσεων και ελαφρύνσεων που προσφέρει η κάθε μια εξεταζόμενη χώρα της ανάλυσης. Επίσης, θίγεται η αντιμετώπιση φορολόγησης τους παγκόσμιου εισοδήματος σε κάθε μία χώρα και κατ' επέκταση η φορολογική αντιμετώπιση σε κάθε χώρα όσον αφορά την εισαγωγή του εισοδήματος αλλοδαπής. Για την έκβαση της μελέτης χρησιμοποιήθηκε κυρίως βιβλιογραφία από τους κώδικες φορολογίας των τριών χωρών και από επιμέρους μελέτες που ασχολήθηκαν με παρόμοιο θέμα. Το συμπέρασμα που προκύπτει είναι πως η κάθε χώρα εφαρμόζει την προσωποποιημένη για αυτήν φορολογική πολιτική, όμως υπάρχουν αρκετά κοινά χαρακτηριστικά που βρίσκουν εφαρμογή και στα τρία συστήματα του τίθενται προς εξέταση.

Λέξεις κλειδιά: Φορολογία, Φορολογικό Σύστημα, Σύγκριση, Πηγή Εισοδήματος, Ευρώπη

ABSTRACT

This paper aims to provide an analysis of the tax systems of three countries, Greece, France and the United Kingdom. The analysis focuses on the tax treatment of the different sources of income that is earned by the tax residents of each country. Moreover, a comparison is made on the tax rates used by each country for each source of income and of the various additional charges and reliefs offered by each country under analysis. Furthermore, the taxation treatment of the global income in each country is being investigated and consequently the treatment in terms of taxation by each country of the importation of foreign income. The bibliography that is used comes from the national tax codes of the three countries and from individual studies that dealt with a similar issue. The conclusion that emerges is that each country implements the tax policy personalized for them, but there are several common features that are applicable by the three tax systems.

Keywords: Taxation, Tax System, Comparison, Source of Income, Europe

Περιεχόμενα

| | |
|---|-----|
| ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ..... | ii |
| ΠΕΡΙΛΗΨΗ..... | iii |
| ABSTRACT | iv |
| ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ..... | 1 |
| 1.1 Εισαγωγικές παρατηρήσεις..... | 1 |
| 1.2 Ανασκόπηση Βιβλιογραφίας | 2 |
| 1.3 Σκοπός της εργασίας..... | 5 |
| 1.4 Δομή της εργασίας..... | 6 |
| 1.5 Μεθοδολογία..... | 7 |
| ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΛΑΔΟΣ..... | 8 |
| 2.1 Φορολογική Κατοικία..... | 8 |
| 2.2 Φορολογητέο εισόδημα | 8 |
| 2.3 Κλίμακα φόρου εισοδήματος..... | 9 |
| 2.4 Μειώσεις φόρου..... | 10 |
| 2.5 Πρόσθετη επιβάρυνση | 12 |
| 2.6 Επιχειρηματική δραστηριότητα..... | 14 |
| 2.6.1 Ορισμός του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα..... | 14 |
| 2.6.2 Ατομικές επιχειρήσεις | 14 |
| 2.6.3 Νομικά πρόσωπα και οντότητες..... | 15 |
| 2.6.4 Τέλος επιτηδεύματος..... | 16 |
| 2.6.5 Προκαταβολή | 16 |
| 2.7 Εισόδημα από κεφάλαιο | 17 |
| 2.8 Ειδική εισφορά αλληλεγγύης..... | 17 |

| | | |
|---|---|----|
| 2.9 | Παρακράτηση στη πηγή..... | 18 |
| 2.10 | Φόρος Προστιθέμενης Αξίας..... | 19 |
| 2.11 | Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ)..... | 19 |
| 2.12 | Αντικειμενικές Δαπάνες | 20 |
| ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΓΑΛΛΙΑΣ | | 24 |
| 3.1 | Φορολογική Κατοικία..... | 24 |
| 3.2 | Φορολογητέο εισόδημα | 24 |
| 3.3 | Τρόπος υπολογισμού οικογενειακής φορολόγησης..... | 25 |
| 3.4 | Κλίμακα φόρου εισοδήματος..... | 26 |
| 3.5 | Επιχειρηματική δραστηριότητα | 27 |
| 3.6 | Φόρος Προστιθέμενης Αξίας..... | 30 |
| 3.7 | Εισόδημα από κεφάλαιο | 31 |
| 3.8 | Φόρος ακίνητης περιουσίας..... | 31 |
| ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ | | 33 |
| 4.1 | Φορολογική Κατοικία..... | 33 |
| 4.2 | Φορολογητέο εισόδημα | 33 |
| 4.3 | Κλίμακα φόρου εισοδήματος..... | 34 |
| 4.4 | Φόρος επιχειρηματικής δραστηριότητας | 35 |
| 4.5 | Εισόδημα από ενοίκια..... | 36 |
| 4.6 | Εισόδημα από μερίσματα | 36 |
| 4.7 | Εισόδημα από τόκους καταθέσεων..... | 37 |
| 4.8 | Πνευματική ιδιοκτησία | 38 |
| 4.9 | Φόρος Προστιθέμενης Αξίας..... | 38 |
| ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ..... | | 39 |
| 5.1 | Φορολογική Κατοικία..... | 39 |

| | | |
|------------------------------|---|----|
| 5.2 | Παρακράτηση φόρου | 39 |
| 5.3 | Τρόπος φορολόγησης | 39 |
| 5.4 | Φορολογικοί συντελεστές φόρου εισοδήματος | 40 |
| 5.5 | Εισφορές εργαζομένων και εργοδοτικές εισφορές | 42 |
| 5.6 | Φορολόγηση νομικών προσώπων..... | 44 |
| 5.7 | Μερίσματα | 44 |
| 5.8 | Τόκοι Καταθέσεων | 45 |
| 5.9 | Δικαιώματα | 45 |
| 5.10 | Ενοίκια | 46 |
| 5.11 | Εισόδημα στην αλλοδαπή..... | 47 |
| 5.12 | Μεταφορά φορολογικής κατοικίας στην Ελλάδα..... | 47 |
| 5.13 | Ειδικός τρόπος φορολόγησης αλλοδαπού εισοδήματος στο Ηνωμένο Βασίλειο.. | 49 |
| ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ..... | | 51 |
| 6.1 | Γενικά συμπεράσματα | 51 |
| 6.2 | Περιορισμοί και αδυναμίες της μελέτης..... | 53 |
| 6.3 | Προτάσεις για μελλοντική ανάλυση | 53 |
| ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ | | 55 |

Κατάλογος Πινάκων

| | |
|---|----|
| Πίνακας 1 Ημέρα φορολογικής ελευθερίας ανά χώρα 2020 | 3 |
| Πίνακας 2 Κλιμάκια εισοδήματος και συντελεστής επιβολής φόρου Ελλάδας..... | 9 |
| Πίνακας 3 Κλίμακα φορολόγησης αποζημίωσης..... | 10 |
| Πίνακας 4 Ελάφρυνση του φόρου εισοδήματος..... | 11 |
| Πίνακας 5 Συντελεστές φορολόγησης εισοδήματος από ακίνητη περιουσία | 17 |
| Πίνακας 6 Κλίμακα υπολογισμού εισφοράς αλληλεγγύης | 18 |
| Πίνακας 7 Υπολογισμός αντικειμενικής δαπάνης κατοικίας..... | 20 |
| Πίνακας 8 Προσαύξηση της αντικειμενικής δαπάνης κατοικίας | 21 |
| Πίνακας 9 Υπολογισμός αντικειμενικής δαπάνης αυτοκινήτου | 21 |
| Πίνακας 10 Υπολογισμός αντικειμενικής δαπάνης σκάφους..... | 22 |
| Πίνακας 11 Υπολογισμός αντικειμενικής δαπάνης για αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα | 22 |
| Πίνακας 12 Υπολογισμός αντικειμενικής δαπάνης για δεξαμενή κολύμβησης..... | 23 |
| Πίνακας 13 Υπολογισμός συντελεστή νοικοκυριού | 25 |
| Πίνακας 14 Κλιμάκια εισοδήματος και συντελεστής επιβολής φόρου Γαλλίας έτους 2020 | 26 |
| Πίνακας 15 Μορφές επιχειρήσεων και επιλογές φορολόγησης..... | 27 |
| Πίνακας 16 Φορολογικός συντελεστής εταιριών με κύκλο εργασιών μικρότερο των 7,63 εκ. € | 29 |
| Πίνακας 17 Φορολογικός συντελεστής εταιριών με κύκλο εργασιών από 7,63 εκ. € έως 250 εκ. € | 29 |
| Πίνακας 18 Φορολογικός συντελεστής εταιριών με κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από 250 εκ. € | 29 |
| Πίνακας 19 Καθεστώτα εταιριών | 30 |
| Πίνακας 20 Φόρος ακίνητης περιουσίας..... | 32 |
| Πίνακας 21 Κλιμάκια εισοδήματος και συντελεστής επιβολής φόρου σε Αγγλία, Β. Ιρλανδία, Ουαλία..... | 34 |
| Πίνακας 22 Κλιμάκια εισοδήματος και συντελεστής επιβολής φόρου σε Σκωτία | 34 |
| Πίνακας 23 Κλίμακα φορολόγησης εισοδήματος από μερίσματα..... | 37 |
| Πίνακας 24 Αφορολόγητο όριο στο εισόδημα από επιτόκιο | 37 |

| | |
|---|----|
| Πίνακας 25 Κατώτατα όρια μισθών ανά χώρα σε ευρώ | 42 |
| Πίνακας 26 Εισφορές εργαζομένων 2018-2021 | 43 |
| Πίνακας 27 Εργοδοτικές εισφορές 2018-2021 | 43 |
| Πίνακας 28 Σύγκριση φορολογικών συντελεστών νομικών προσώπων 2020 | 44 |
| Πίνακας 29 Σύγκριση φορολογικών συντελεστών μερισμάτων 2020 | 45 |
| Πίνακας 30 Σύγκριση φορολογικών συντελεστών τόκων καταθέσεων 2020 | 45 |
| Πίνακας 31 Σύγκριση φορολογικών συντελεστών δικαιωμάτων 2020 | 46 |
| Πίνακας 32 Σύγκριση φορολογικών συντελεστών ενοικίων 2020 | 46 |

Κατάλογος Γραφημάτων

| | |
|--|----|
| Γράφημα 1 Κόστος του εργοδότη για 1€ καθαρής αμοιβής του μισθωτού | 4 |
| Γράφημα 2: Φορολογικά έσοδα ως ποσοστό (%) του ΑΕΠ, 2010-2020 | 5 |
| Γράφημα 3: Όρια αλλαγής των φορολογικών συντελεστών Ελλάδα, Γαλλία σε ευρώ (€) . | 41 |
| Γράφημα 4 Όρια αλλαγής των φορολογικών συντελεστών Ηνωμένο Βασίλειο σε στερλίνες (£) | 41 |

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Ένα κράτος για να μπορέσει να είναι αποτελεσματικό χρειάζεται έσοδα για να μπορεί να καλύπτει τις δημόσιες δαπάνες ώστε να μπορεί να εξασφαλίσει ένα υψηλό βιοτικό επίπεδο μέσα από την προσφορά δημοσίων αγαθών και την αποτελεσματική λειτουργία κρατικού μηχανισμού. Το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων ενός κράτους προέρχεται από τους φόρους, ενώ άλλη πηγή εσόδων είναι ο δανεισμός από διάφορους φορείς με τους οποίους συνεργάζεται. Γίνεται αντιληπτό πως είναι ύψιστης σημασίας ο σχεδιασμός και η εκτέλεση της φορολογικής πολιτικής που θα επιλέξει να εφαρμόσει κάθε κράτος ώστε να επιτύχει την βέλτιστη αποτελεσματικότητα. Με την σωστή εφαρμογή της, προσπαθεί να επιτύχει την διασφάλιση και καθιέρωση βιώσιμων δημοσιονομικών μεγεθών αλλά και να δημιουργήσει μία σταθερή βάση για να υπάρξει ανάπτυξη και ευημερία σε όλους τους τομείς της.

Στόχος μιας αποτελεσματικής φορολογικής πολιτικής είναι η συγκέντρωση των απαραίτητων εσόδων για την ορθή κατανομή των πόρων με τις μικρότερες δυνατές στρεβλώσεις. Θα πρέπει να χαρακτηρίζεται με σταθερότητα και σαφήνεια ώστε οι φορολογούμενοι να γνωρίζουν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους. Εάν επιτευχθεί αυτό οι φορολογούμενοι θα νιώθουν ασφάλεια και εμπιστοσύνη στον κρατικό μηχανισμό, και θα ενθαρρύνεται η επιχειρηματικότητα αλλά και θα προσελκύνονται ξένες επενδύσεις. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό για την θέσπιση ενός καλά εδραιωμένου συστήματος φορολόγησης όπου θα παρέχονται φορολογικά κίνητρα και φοροαπαλλαγές για να υπάρχει διαφάνεια και να καταπολεμείται το παραεμπόριο και η φοροδιαφυγή, τα οποία αποτελούν μεγάλο πλήγμα του φορολογικού συστήματος ιδιαίτερα στην Ελλάδα που υπάρχει σε μεγάλο βαθμό.

Το φορολογικό σύστημα της Ελλάδος θεωρείται πολύπλοκο και ασταθές καθώς συνεχώς μεταβάλλεται με τροποποιητικές διατάξεις. Χαρακτηριστικό γνώρισμα του συστήματος είναι οι πολλαπλές αλλαγές των φορολογικών συντελεστών, η πληθώρα φορολογικών συντελεστών για το εισόδημα από διαφορετικές πηγές αλλά και η πολυπλοκότητα στην εφαρμογή των εκπτώσεων και των απαλλαγών από την φορολόγηση. Σύμφωνα με έρευνα

που πραγματοποίησε το διαΝΕΟσις (2016) κατά την περίοδο του 2002-2015 ψηφίστηκαν 36 αμιγώς φορολογικοί νόμοι (2,6 νόμοι ανά έτος), με μέσο όρο 78 άρθρα και 68 σελίδες ανά νόμο. Αυτή η πολυπλοκότητα λειτουργεί ως τροχοπέδη στην επιχειρηματική ανάπτυξη και αειφορία του κράτους.

Ωστόσο, δεν υπάρχει κάποιο εγχειρίδιο για την σωστή καταγραφή ενός φορολογικού συστήματος και κάθε χώρα προσπαθεί μέσα από δοκιμές να καθιερώσει το βέλτιστο σύστημα στα δεδομένα που έχει. Κάθε χώρα διαθέτει την δική του βάση φορολόγησης όπου το εισόδημα των φορολογούμενων υπάγεται σε φορολόγηση με διαφορετική προσέγγιση σύμφωνα με την εκάστοτε κλίμακα και συντελεστές για τις διάφορες πηγές εισοδήματος.

Στην παρούσα εργασία, θα εξετασθούν τα φορολογικά συστήματα τριών χωρών, της Ελλάδος, της Γαλλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου και θα αναλυθούν τα κοινά χαρακτηριστικά τους καθώς και οι διαφορές στον τρόπο φορολόγησης αλλά και στους συντελεστές που ασκούνται σε κάθε περίπτωση.

1.2 Ανασκόπηση Βιβλιογραφίας

Σε πρόσφατη έρευνα από το γαλλικό Institut économique Molinari των James Rogers, Cécile Philippe (2020) αναλύεται ο όρος της ημέρας φορολογικής ελευθερίας ως ένας μετρητής της φορολογικής επιβάρυνσης των φορολογούμενων της κάθε χώρας. Η ημέρας φορολογικής ελευθερίας αποτελεί μία μέτρηση της αγοραστικής δύναμης των κατοίκων καθώς και της φορολογικής τους επιβάρυνσης αφού δείχνει το χρονικό διάστημα που θα χρειαστεί ο μέσος φορολογούμενος της κάθε χώρας για να μπορέσει να αποπληρώσει τους ετήσιους φόρους και εισφορές του προς το κράτος. Στον «Πίνακας 1» απεικονίζεται η κατάταξή των χωρών ανάλογα με την ημερομηνία της ημέρας φορολογικής ελευθερίας το 2020. Όσο πιο νωρίς μέσα στο έτος προκύπτει η εν λόγω ημέρα τόσο λιγότερο επιβαρυνμένοι είναι οι φορολογούμενοι. Ο εν λόγω δείκτης επηρεάζεται από τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, τον φόρο εισοδήματος και τον συντελεστή ΦΠΑ της χώρας.

Πίνακας 1 Ημέρα φορολογικής ελευθερίας ανά χώρα 2020

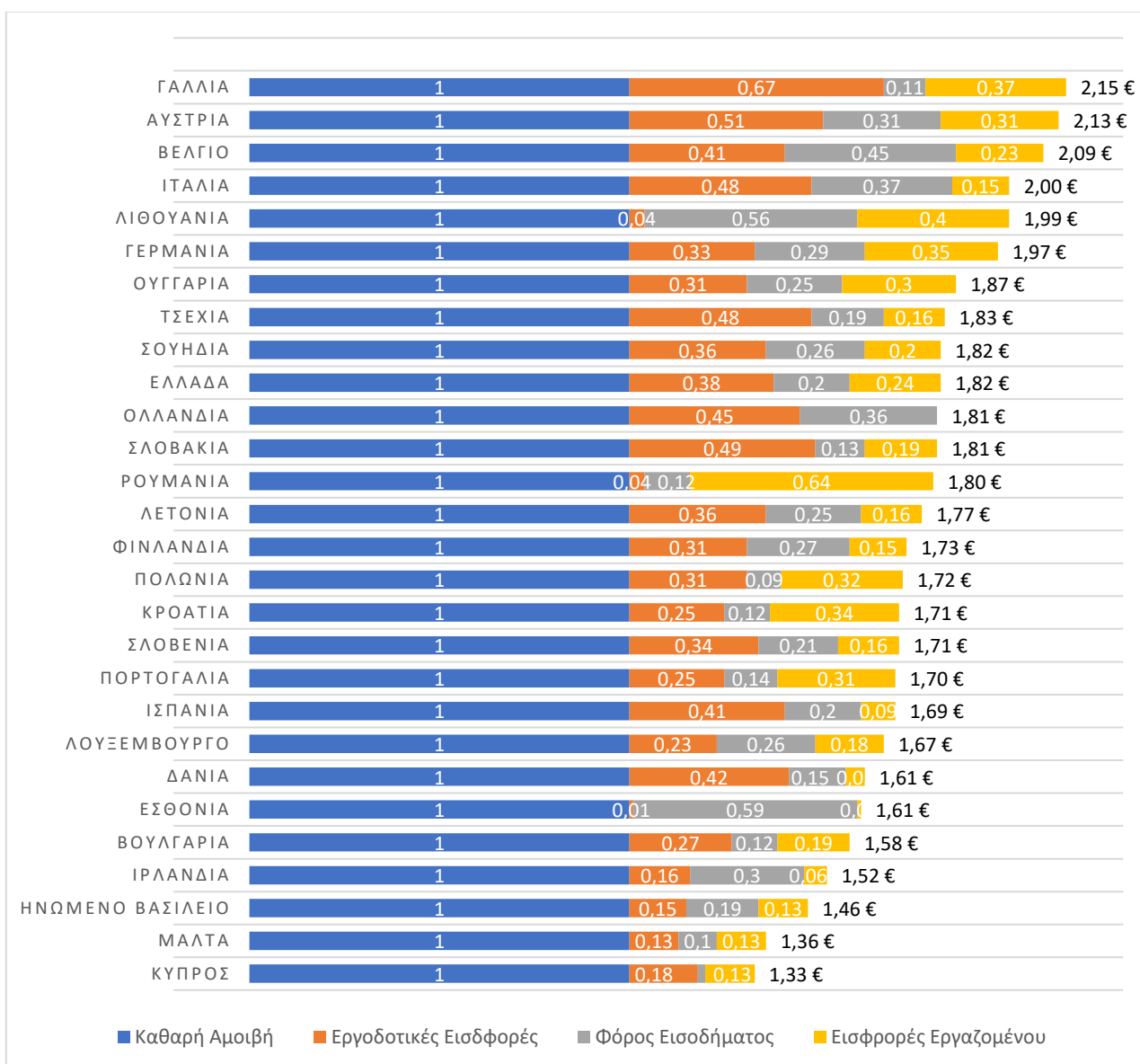
| Ημερομηνία | | Χώρα |
|------------|----------|-------------------------|
| Απρίλιος | 13 | Κύπρος |
| | 19 | Μάλτα |
| Μάιος | 8 | Ηνωμένο Βασίλειο |
| | 17 | Ιρλανδία |
| | 24 | Βουλγαρία |
| | 28 | Εσθονία |
| | 30 | Δανία |
| Ιούνιος | 3 | Λουξεμβούργο |
| | 8 | Ισπανία |
| | 11 | Πορτογαλία |
| | 11 | Σλοβενία |
| | 11 | Κροατία |
| | 12 | Πολωνία |
| | 13 | Φινλανδία |
| | 16 | Λετονία |
| | 19 | Ρουμανία |
| | 20 | Σλοβακία |
| | 21 | Ολλανδία |
| | 22 | Ελλάδα |
| | 23 | Σουηδία |
| | 23 | Τσεχία |
| 28 | Ουγγαρία | |
| Ιούλιος | 4 | Γερμανία |
| | 8 | Λιθουανία |
| | 8 | Ιταλία |
| | 16 | Βέλγιο |
| | 18 | Αυστρία |
| | 19 | Γαλλία |

Πηγή: James Rogers, Cécile Philippe (2020) *The Tax Burden of Typical Workers in the EU*

Σε συνέχεια της ίδιας έρευνας, αναλύεται και το ποσό που θα πρέπει να σπαταλήσει ο εργοδότης σε φόρους και εισφορές, ώστε να προσφέρει σε έναν εργαζόμενο 1€ καθαρής αμοιβής. Συγκεκριμένα, για τους υπολογισμούς χρησιμοποιείται το ποσοστό των φόρων και των εισφορών που επιβάλλονται πάνω στον βασικό μισθό. Όπως προκύπτει από το «Γράφημα 1», οι Γάλλοι φορολογούμενοι είναι αυτοί που επιβαρύνονται περισσότερο καθώς για κάθε 1€ καθαρής αμοιβής ο εργοδότης τους θα πρέπει να καταβάλλει 1,14€ στο δημόσιο

για φόρους και εισφορές. Η Ελλάδα είναι η δέκατη πιο επιβαρυνόμενη χώρα από το σύνολο των 28 χωρών του δείγματος με επιπρόσθετη επιβάρυνση 0,82€ ανά 1€ καθαρής αμοιβής, ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο είναι στην τρίτη θέση από τις χώρες με τους λιγότερο επιβαρυνμένους μισθωτούς όπου για 1€ καθαρής αμοιβής πληρώνονται συνολικές επιβαρύνσεις 0,46€. Στις περιπτώσεις, όπως της Μεγάλης Βρετανίας, όπου χρησιμοποιείται διαφορετική νομισματική μονάδα, έχει γίνει μετατροπή των μονάδων από το τοπικό νόμισμα σε ευρώ.

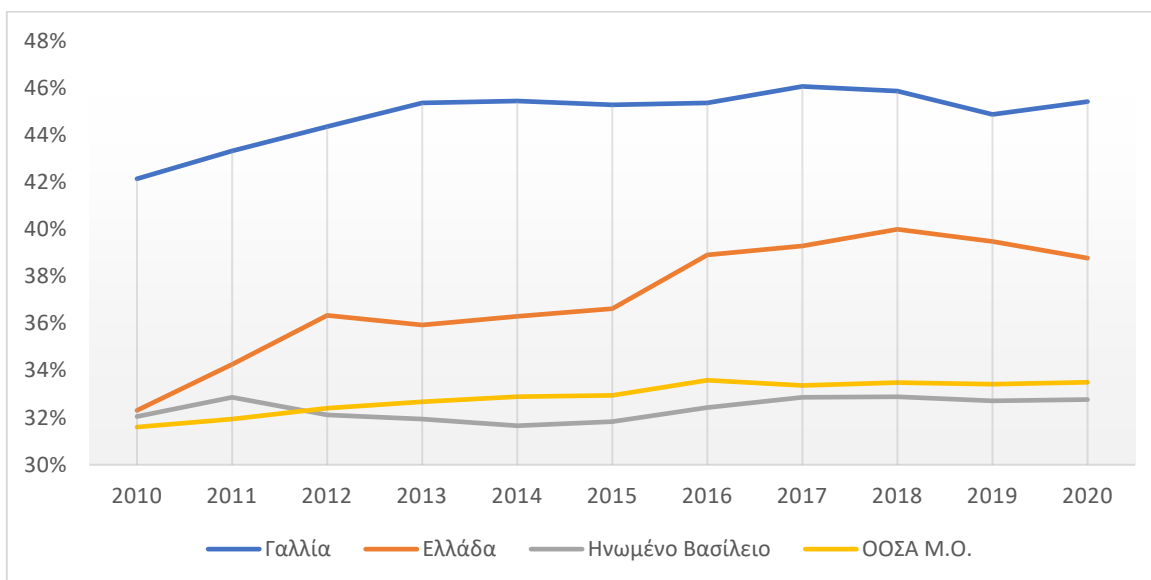
Γράφημα 1 Κόστος του εργοδότη για 1€ καθαρής αμοιβής του μισθωτού



Πηγή: James Rogers, Cécile Philippe (2020) *The Tax Burden of Typical Workers in the EU*

Ιδιαίτερα, αξιοσημείωτο είναι να γίνει αναφορά στα έσοδα που έχει κάθε χώρα από τους ετήσιους φόρους ως ποσοστό του ΑΕΠ ώστε να υπάρχει μία κοινή βάση για να γίνει η σύγκριση. Όπως παρατηρείται στο «Γράφημα 2» η Γαλλία είναι η χώρα του δείγματος με τα περισσότερα έσοδα από φόρους ως ποσοστό του ΑΕΠ για όλη την χρονική διάρκεια του υπό εξέταση δείγματος, ήτοι 2010-2020. Ακολουθεί η Ελλάδα και ύστερα η Μεγάλη Βρετανία. Αξίζει να αναφερθεί πως η Ελλάδα και η Γαλλία βρίσκονται πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ.

Γράφημα 2: Φορολογικά έσοδα ως ποσοστό (%) του ΑΕΠ, 2010-2020



Πηγή: ΟΟΣΑ, Tax revenue, <https://data.oecd.org/tax/tax-revenue.htm>

1.3 Σκοπός της εργασίας

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η ανάλυση των φορολογικών συστημάτων της Ελλάδος, της Γαλλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου και συγκεκριμένα να βρεθούν τα κυριότερα σημεία των προαναφερόμενων συστημάτων όσον αφορά τους τρόπους φορολόγησης των διάφορων πηγών εισοδήματος. Επίσης, σκοπός είναι να φανερωθούν τα κοινά χαρακτηριστικά που υπάρχουν όπως επίσης και οι διάφοροι τρόποι αντιμετώπισης μιας κοινής κατάστασης. Επιπρόσθετα, τίθεται σαν θέμα οι σχέσεις μεταξύ των χωρών και πως αντιμετωπίζεται η μεταφορά του εισοδήματος ενός προσώπου μεταξύ των συνόρων.

1.4 Δομή της εργασίας

Όσον αφορά την διάρθρωση της εργασίας, αυτή αποτελείται από περίληψη, έξι κεφάλαια και το παράρτημα.

Η διάρθρωση της παρούσας εργασίας αποτελείται από την περίληψη, έξι κεφάλαια, και την βιβλιογραφία. Το κυρίως το κυρίως σώμα είναι χωρισμένο σε έξι κεφάλαια εκ των οποίων το πρώτο είναι εισαγωγικό καθώς περιλαμβάνει την εισαγωγή, την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας τον σκοπό συγγραφής της, την δομή της καθώς και την μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε.

Στα επόμενα κεφάλαια αναλύονται τα φορολογικά συστήματα των υπό εξέταση χωρών. Συγκεκριμένα, στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύεται το φορολογικό σύστημα της Ελλάδος όπου χωρίζεται σε δώδεκα υποενότητες, το κάθε ένα εκ των οποίων περιγράφει και έναν διαφορετικό τομέα φορολόγησης.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στο φορολογικό σύστημα της Γαλλίας, όπου παρόμοια με της Ελλάδος, χωρίζεται σε κατηγορίες όπου εξετάζεται ξεχωριστά η φορολόγηση της κάθε πηγής εισοδήματος καθώς και οι επιπλέον επιβαρύνσεις που ενδέχεται να ισχύουν.

Το τέταρτο κεφάλαιο πραγματεύεται το φορολογικό σύστημα του Ηνωμένου Βασιλείου το οποίο χωρίζεται όπως και στις προηγούμενες περιπτώσεις σε κατηγορίες για να γίνει ξεχωριστή ανάλυση της κάθε πτυχής της φορολογικής πολιτικής.

Το πέμπτο κεφάλαιο συγκεντρώνει τα χαρακτηριστικά από τα φορολογικά συστήματα που αναλύθηκαν προηγουμένως και γίνεται σύγκριση μεταξύ τους ανά κατηγορία εισοδήματος.

Στο έκτο κεφάλαιο της εργασίας αναγράφονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν καθώς επίσης οι περιορισμοί της μελέτης και οι προτάσεις για μελλοντική ανάλυση.

Στο τέλος ακολουθεί και η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε για τις ανάγκες της παρούσης εργασίας.

1.5 Μεθοδολογία

Η εργασία ακολουθεί την μεθοδολογία της συγκριτικής ανάλυσης βασιζόμενη στην ανάλυση των φορολογικών συστημάτων των χωρών της Ελλάδος, της Γαλλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου. Συγκεκριμένα, αντλήθηκαν οι αναγκαίες πληροφορίες από τους κώδικες φορολογίας και των τριών χωρών όπως επίσης και από τις ιστοσελίδες των υπουργείων οικονομικών τους. Αφού έγινε ξεχωριστή ανάλυση των κυριότερων σημείων του εκάστοτε κώδικα, στη συνέχεια ακολούθησε η σύγκριση των χαρακτηριστικών του κάθε συστήματος σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση της κάθε πηγής εισοδήματος. Επίσης, για την ορθή εξαγωγή των συμπερασμάτων, χρησιμοποιήθηκαν και δεδομένα από παγκόσμιους οργανισμούς όπως ο ΟΟΣΑ, και η Ευρωπαϊκή Ένωση ενώ σημαντικές πληροφορίες για την έκβαση της εργασίας αντλήθηκαν από τις ελληνικές πρεσβείες στις ξένες χώρες. Επιπρόσθετα χρησιμοποιήθηκε υλικό από τους φορείς διαχείρισης στατιστικών οικονομικών στοιχείων της κάθε χώρας όπως επίσης ελληνική και ξένη ακαδημαϊκή βιβλιογραφία. Όσον αφορά την βιβλιογραφική έρευνα, βασίστηκε πάνω σε αντίστοιχη έρευνα που ασχολήθηκε με την φορολογική επιβάρυνση σε κάθε χώρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

2.1 Φορολογική Κατοικία

Φορολογικός κάτοικος Ελλάδας είναι το φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την κύρια κατοικία του και την επαγγελματική του δραστηριότητα στην Ελλάδα ή είναι προξενικός, διπλωματικός ή δημόσιος υπάλληλος που διαμένει στο εξωτερικό έχοντας την ελληνική ιθαγένεια. Σε κάθε άλλη περίπτωση, θεωρείται φορολογικός κάτοικος Ελλάδας οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο λειτουργεί στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα που ξεπερνά τις 183 ημέρες, αθροιστικά, στη διάρκεια ενός έτους. Εξαιρέση αποτελεί η περίπτωση των φυσικών προσώπων που βρίσκονται στην Ελλάδα με μοναδικό σκοπό τον τουρισμό, θεραπεία ή παρόμοιους ιδιωτικούς σκοπούς για πάνω από 365 ημέρες.¹

Ένα νομικό πρόσωπο ή μία νομική οντότητα είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας με την προϋπόθεση ότι συστάθηκε ή ιδρύθηκε σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο και λειτουργεί εντός της χώρας. Πρακτικά, θα πρέπει να ακολουθεί ορισμένους κανόνες που ορίζονται από τον ελληνικό κώδικα. Θα πρέπει εντός της χώρας να βρίσκεται ο τόπος λήψης στρατηγικών αποφάσεων, το μέρος όπου συνεδριάζουν οι μέτοχοι ή εταίροι για την ετήσια γενική συνέλευση αλλά και το διοικητικό συμβούλιο, να πραγματοποιείται η τήρηση των βιβλίων και στοιχείων εντός της χώρας και επίσης να βρίσκεται η κατοικία των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή όποιου άλλου εκτελεστικού οργάνου διοίκησης στην Ελλάδα (ο.π. υποσημείωση 1).

2.2 Φορολογητέο εισόδημα

Όταν η φορολογική κατοικία βρίσκεται στην Ελλάδα, επιβάλλεται φορολόγηση το παγκόσμιο εισόδημά δηλαδή το εισόδημά που προέρχεται από πηγές τόσο από το εσωτερικό αλλά και από το εξωτερικό. Η φορολόγηση πραγματοποιείται στο ετήσιο εισόδημα που προκύπτει εντός των ορίων του φορολογικού έτους. Φορολόγηση υπόκειται το εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις, από επιχειρηματική δραστηριότητα, από κεφάλαιο και από

¹ Νόμος 4172/2013, άρθρο 4

υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου αφού πρώτα αφαιρεθούν οι απαραίτητες δαπάνες από το ακαθάριστο εισόδημα.²

Στην περίπτωση όπου φορολογικός κάτοικος Ελλάδος αποκτήσει εισόδημα στο εξωτερικό, ο φόρος προς καταβολή για το συγκεκριμένο εισόδημα θα μειωθεί κατά το ποσό του φόρου που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή, αρκεί να υπάρχουν τα απαραίτητα έγγραφα. Ωστόσο, η εν λόγω μείωση δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό του φόρου που υπολογίζεται βάσει των συντελεστών φορολογίας της Ελλάδας, δηλαδή δεν δύναται να υπάρξει πιστωτικό υπόλοιπο.³

2.3 Κλίμακα φόρου εισοδήματος

Πίνακας 2 Κλιμάκια εισοδήματος και συντελεστής επιβολής φόρου Ελλάδας

| Εισόδημα (Μισθοί, Συντάξεις, Επιχειρηματική Δραστηριότητα) σε ευρώ | Φορολογικός συντελεστής (%) |
|---|------------------------------------|
| 0 - 10.000 | 9% |
| 10.001 - 20.000 | 22% |
| 20.001 - 30.000 | 28% |
| 30.001 - 40.000 | 36% |
| 40.001 - | 44% |

Πηγή: Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Νόμος 4172/2013, άρθρο 15, παρ. 1)

Το εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις φορολογείται σύμφωνα με την προοδευτική κλίμακα φορολόγησης του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Η κλίμακα φορολογίας της Ελλάδας χωρίζεται σε πέντε επίπεδα όπως αναλύεται στον «Πίνακας 2». Από 01/01/2020 το ετήσιο ατομικό εισόδημα του κάθε φορολογούμενου έως 10.000€ φορολογείται με συντελεστή 9% και τα υπερβάλλοντα ποσά με 22%, 28%, 36%, 44% αντίστοιχα αλλάζοντας κατηγορία ανά 10.000. Δεν υπάρχει κάποιο όριο μηδενικής

² Νόμος 4172/2013, άρθρο 3

³ Νόμος 4172/2013, άρθρο 9

φορολόγησης, παράλα αυτά εφαρμόζεται σε δεύτερο χρόνο μείωση του υπολογισμένου φόρου, υπό προϋποθέσεις.⁴

Οι παραπάνω συντελεστές του φόρου εισοδήματος δεν εφαρμόζονται σε ορισμένες κατηγορίες εισοδημάτων από μισθωτή εργασία καθώς φορολογούνται με σταθερό συντελεστή, ανεξαρτήτως ύψους εισοδήματος και μόνο γι' αυτά. Με φορολογικό συντελεστή 15% φορολογούνται οι αξιωματικοί που υπηρετούν σε πλοία του Εμπορικού Ναυτικού, οι κυβερνήτες, οι συγκυβερνήτες και οι μηχανικοί αεροσκαφών αεροπορικών εταιρειών. Ενώ με φορολογικό συντελεστή 10% φορολογείται το κατώτερο πλήρωμα που υπηρετεί σε πλοία του Εμπορικού Ναυτικού (ο.π. υποσημείωση 4).

Όσον αφορά το εισόδημα που λαμβάνει φορολογούμενος από κάθε εφάπαξ αποζημίωση εξαιτίας της διακοπής της σχέσεως εργασίας ή άλλης σύμβασης, αυτή φορολογείται αυτοτελώς σύμφωνα με τους συντελεστές του «Πίνακας 3». Δηλαδή, τα πρώτα 60.000€ που λαμβάνει ο φορολογούμενος είναι αφορολόγητα και στο υπερβάλλον ποσό εφαρμόζεται ο αντίστοιχος συντελεστής φορολόγησης που αναλογεί στο ύψος της αποζημίωσης όπου ξεκινάει από 10% και φτάνει μέχρι 30%.⁵

Πίνακας 3 Κλίμακα φορολόγησης αποζημίωσης

| Κλιμάκιο αποζημίωσης (ευρώ) | Φορολογικός συντελεστής |
|-----------------------------|-------------------------|
| < 60.000 | 0% |
| 60.000,01 - 100.000 | 10% |
| 100.000,01 - 150.000 | 20% |
| > 150.000 | 30% |

Πηγή: Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Νόμος 4172/2013, άρθρο 15, παρ. 3)

2.4 Μειώσεις φόρου

Ο φόρος που υπολογίζεται κατά την εφαρμογή των φορολογικών συντελεστών, δηλαδή εφαρμόζοντας τους συντελεστές του «Πίνακας 2» στα εισοδήματα που προέρχονται από

⁴ Νόμος 4172/2013, άρθρο 15, παρ. 1

⁵ Νόμος 4172/2013, άρθρο 15, παρ. 3

μισθωτή εργασία και συντάξεις, δέχεται μια μείωση η οποία υπολογίζονται βάσει ορισμένων χαρακτηριστικών του φορολογούμενου. Συγκεκριμένα, η μείωση του φόρου εισοδήματος, αφού εφαρμοστεί ο φορολογικός συντελεστής, καθορίζεται σύμφωνα με τον «Πίνακας 4» δηλαδή στα €777 για τον φορολογούμενο χωρίς εξαρτώμενα τέκνα. Η ελάφρυνση του φόρου ανεβαίνει σε €810 για τον φορολογούμενο με ένα εξαρτώμενο τέκνο, σε €900 για δύο εξαρτώμενα τέκνα, σε €1.120 για τρία εξαρτώμενα τέκνα και σε €1.340 για τέσσερα εξαρτώμενα τέκνα. Για κάθε επιπλέον εξαρτώμενο τέκνο μετά το τέταρτο, η μείωση του φόρου αυξάνεται κατά €220 για κάθε επόμενο τέκνο. Στην περίπτωση που το υπολογιζόμενο ποσό του φόρου είναι μικρότερο της μείωσης, η ελάφρυνση του φόρου εφαρμόζεται μέχρι την εξάντληση του υπολογιζόμενου φόρου, δηλαδή δεν δύναται να υπάρξει πιστωτικό υπόλοιπο.⁶

Πίνακας 4 Ελάφρυνση του φόρου εισοδήματος

| Εξαρτώμενα Τέκνα | Ελάφρυνση φόρου σε ευρώ |
|------------------|--------------------------|
| 0 | 777 |
| 1 | 810 |
| 2 | 900 |
| 3 | 1120 |
| 4 | 1340 |
| 4+ | 220 ανά εξαρτώμενο μέλος |

Πηγή: Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Νόμος 4172/2013, άρθρο 16, παρ. 1)

Η ελάφρυνση αυτή του φόρου, δέχεται μείωση κατά περιπτώσεις. Όταν το ετήσιο εισόδημα του φορολογούμενου, προερχόμενο από μισθωτές υπηρεσίες και συντάξεις, υπερβαίνει τα €12.000, εφαρμόζεται μειωμένη ελάφρυνση στον καταβλητέο φόρο. Από την μείωση του φόρου αφαιρούνται €20 ευρώ ανά €1.000 φορολογητέου εισοδήματος πάνω από €12.000. Η μείωση της ελάφρυνσης υπολογίζεται μέχρις ότου να μηδενίσει το ποσό που θα αφαιρεθεί από τον υπολογιζόμενο φόρο. Το συγκεκριμένο εδάφιο δεν εφαρμόζεται για φορολογούμενους με πέντε εξαρτώμενα τέκνα και άνω.⁷

⁶ Νόμος 4172/2013, άρθρο 16, παρ. 1

⁷ Νόμος 4172/2013, άρθρο 16, παρ. 2

Φορολογούμενοι με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά δικαιούνται πρόσθετη μείωση φόρου κατά €200. Οι φορολογούμενοι και τα εξαρτώμενα μέλη τους τα οποία είναι πρόσωπα με τουλάχιστον 67% αναπηρία βάσει γνωμάτευσης. Επίσης, απόστρατοι αξιωματικοί και οπλίτες με αναπηρία, οι οποίοι υπέστησαν τραύμα ή νόσημα σε περίοδο πολέμου και θύματα πολεμικής σύρραξης ή τρομοκρατικών ενεργειών οι οποίοι λαμβάνουν σύνταξη από πολεμική αιτία, καθώς και τα μέλη των οικογενειών που λαμβάνουν σύνταξη επειδή συγγενικό μέλος απεβίωσε κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας. Ακόμη οι συνταξιούχοι του δημόσιου ταμείου ως ανάπηροι ή θύματα εθνικής αντίστασης ή εμφυλίου πολέμου δικαιούνται την ελάφρυνση.⁸

Επιπρόσθετα, στην περίπτωση όπου φυσικό ή νομικό πρόσωπο πραγματοποιήσει δωρεά προς φορείς με έδρα την ημεδαπή ή άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) επωφελείται με επιπρόσθετη και ανεξάρτητη από τα προηγούμενα εδάφια μείωση του φόρου εισοδήματος. Το ποσό του φόρου μειώνεται κατά 20% επί των ποσών δωρεών, εφόσον οι δωρεές υπερβαίνουν το ποσό των €100 στη διάρκεια του φορολογικού έτους. Ωστόσο, το συνολικό ποσό των δωρεών περιορίζεται στο 5% του φορολογητέου εισοδήματος.⁹

2.5 Πρόσθετη επιβάρυνση

Υπάρχει, ωστόσο, μία πρόσθετη επιβάρυνση, σε περίπτωση που οι φορολογούμενοι δεν καταφέρουν να συγκεντρώσουν, μέσα στο ορισμένο φορολογικό έτος, το απαιτητό ύψος δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής. Στις δαπάνες αυτές συγκαταλέγονται οι δαπάνες του φορολογούμενου για την απόκτηση αγαθών και λήψη υπηρεσιών όταν καταβάλλονται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, δηλαδή κάρτες, μέσω λογαριασμών και μέσω του ηλεκτρονικού πορτοφολιού, στην ημεδαπή ή σε χώρες της της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Ο κάθε φορολογούμενος θα πρέπει να πραγματοποιήσει δαπάνες με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής που θα ανέρχονται σε τουλάχιστον 30% του

⁸ Νόμος 4172/2013, άρθρο 17

⁹ Νόμος 4172/2013, άρθρο 19

πραγματικού εισοδήματος που προέρχεται από μισθωτή εργασία - συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα και μέχρι €20.000 δαπανών.¹⁰

Σε περίπτωση όπου οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν εντός του φορολογικού έτους δεν ανέρχονται στο επιθυμητό ποσό, ήτοι 30% επί του εισοδήματος, ο φόρος προσαυξάνεται κατά την οριζόμενη ποινή. Ο καταβλητέος φόρος σε αυτή την περίπτωση προσαυξάνεται κατά τη θετική διαφορά μεταξύ του απαιτούμενου και του πραγματικού ποσού δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, πολλαπλασιαζόμενο με συντελεστή 22% (ο.π. υποσημείωση 10).

Παρόλο που το ποσό των δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής δηλώνεται ατομικά από κάθε σύζυγο ή από κάθε μέρος συμφώνου συμβίωσης στην περίπτωση κοινής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, δύναται κατά την εκκαθάριση το υπερβάλλον ποσό ενός εκ των συζύγων να καλύψει το τυχόν απαιτούμενο ποσό δαπανών του άλλου συζύγου. Στις περιπτώσεις κοινών τραπεζικών λογαριασμών και πιστωτικών καρτών, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για προσμέτρηση των ηλεκτρονικών δαπανών μόνο από τους πραγματικούς δικαιούχους (ο.π. υποσημείωση 10).

Ωστόσο υπάρχουν συγκεκριμένες εξαιρέσεις, οι οποίες χωρίζονται σε κατηγορίες σύμφωνα με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του φορολογούμενου, οι οποίες απαλλάσσονται από την επιβολή της πρόσθετης επιβάρυνσης και δεν έχουν την υποχρέωση να συλλέξουν το απαραίτητο ύψος ηλεκτρονικών δαπανών. Οι κατηγορίες είναι οι εξής: α) φορολογούμενοι που έχουν συμπληρώσει το εβδομηκοστό (70ό) έτος της ηλικίας τους, β) άτομα με ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, γ) όσοι βρίσκονται σε δικαστική συμπαράσταση, δ) οι φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής, που υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης στην Ελλάδα, ε) δημόσιοι λειτουργοί και δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλλοδαπή, καθώς και φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας που διαβιούν ή εργάζονται στην αλλοδαπή, στ) ανήλικοι που υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, ζ) οι υπηρετούντες την υποχρεωτική στρατιωτική τους θητεία, η) φορολογούμενοι που κατοικούν μόνιμα σε χωριά με πληθυσμό έως 500 κατοίκους και σε νησιά με πληθυσμό κάτω των 3.100 κατοίκων, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, εκτός αν πρόκειται για

¹⁰ Νόμος 4172/2013, άρθρο 15 παρ. 6α

τουριστικούς τόπους. Ως τουριστικοί τόποι ορίζονται όσοι περιλαμβάνονται στο π.δ. 899/1976, όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 664/1977, θ) οι φορολογούμενοι που είναι δικαιούχοι Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ΚΕΑ), ι) οι φορολογούμενοι που βρίσκονται σε κατάσταση μακροχρόνιας νοσηλείας (πέραν των έξι (6) μηνών), ια) όσοι διαμένουν σε οίκο ευγηρίας και σε ψυχιατρικό κατάστημα, ιβ) οι φυλακισμένοι.» όπως αναφέρονται στον Νόμο 4172/2013, άρθρο 15 παρ. 6α,

2.6 Επιχειρηματική δραστηριότητα

2.6.1 Ορισμός του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα

«Ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα θεωρείται το σύνολο των εσόδων από τις επιχειρηματικές συναλλαγές μετά την αφαίρεση των επιχειρηματικών δαπανών, των αποσβέσεων και των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις. Στα έσοδα από τις επιχειρηματικές συναλλαγές περιλαμβάνονται και τα έσοδα από την πώληση των στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης, καθώς και το προϊόν της εκκαθάρισής της, όπως αυτά προκύπτουν στη διάρκεια του φορολογικού έτους. Ειδικά, για τον προσδιορισμό του εισοδήματος από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα στα έσοδα από επιχειρηματικές συναλλαγές περιλαμβάνονται τα έσοδα από την παραγωγή γεωργικών, πτηνοτροφικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών, υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων.»¹¹

2.6.2 Ατομικές επιχειρήσεις

Τα κέρδη που προέρχονται από επιχειρηματική δραστηριότητα φυσικών προσώπων υπόκεινται σε φορολόγηση σύμφωνα με την κλίμακα του φόρου εισοδήματος αφού προστεθεί το εισόδημα που ενδέχεται να υπάρχει από μισθωτή εργασία και συντάξεις. Στο εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν εφαρμόζονται μειώσεις της προηγούμενης περίπτωσης (ο.π. υποσημείωση 11).

Ωστόσο, τα κέρδη από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται αυτοτελώς με την κλίμακα φορολόγησης φυσικών προσώπων και ο φόρος που προκύπτει λαμβάνει την μείωση του φόρου εισοδήματος. Η παραπάνω μείωση εφαρμόζεται μόνο για τους κατ' επάγγελμα

¹¹ Νόμος 4172/2013, άρθρο 21

αγρότες, δηλαδή των επιτηδευματιών των οποίων τουλάχιστον το 50% του εισοδήματός τους, προέρχεται από αγροτική δραστηριότητα. Στην περίπτωση που αποκτάται εισόδημα από πολλαπλές πηγές, η μείωση του φόρου θα είναι αυτή που αναλογεί μόνο στο μέρος του εισοδήματος που προέρχεται αποκλειστικά από μισθωτή εργασία και συντάξεις ή και από ατομική αγροτική επιχείρηση. Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι η μείωση φόρου θα υπολογιστεί μία φορά για το σύνολο των εν λόγω εισοδημάτων (ο.π. υποσημείωση 11).

Κατά τα τρία πρώτα έτη άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητάς μειώνεται κατά 50% ο φορολογικός συντελεστής εφόσον τα ετήσια κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν ξεπερνάν τις €10.000 και έχει πραγματοποιηθεί έναρξης επιτηδεύματος για πρώτη φορά από 1ης Ιανουαρίου 2013 και έπειτα (ο.π. υποσημείωση 11).

Επίσης, ορίζεται πως στην περίπτωση όπου βρεθεί προσαύξηση περιουσίας η οποία δεν μπορεί να δικαιολογηθεί και κηρυχθεί παράνομη ή ότι προέρχεται από πηγή με άγνωστη προέλευση, τότε το εισόδημα αυτό φορολογείται ως κέρδος επιχειρηματικής δραστηριότητας.¹²

2.6.3 Νομικά πρόσωπα και οντότητες

Σύμφωνα με τον ΚΦΕ ρυθμίζεται η φορολόγηση των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων όπως οι κεφαλαιουχικές εταιρείες (ΑΕ, ΕΠΕ, ΙΚΕ), οι προσωπικές εταιρείες (ΟΕ, ΕΕ, Αφανής Εταιρία, Κοινοπραξία), τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου (με εξαίρεση τα έσοδα εκπλήρωσης του σκοπού τους, τα οποία δεν φορολογούνται), συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών και οι κοινωνίες αστικού δικαίου.¹³

Ωστόσο δεν υπάρχει υποχρέωση επιβολής φόρου εισοδήματος στους φορείς γενικής κυβέρνησης, στην Τράπεζα της Ελλάδος, στις εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και στους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ), στους διεθνείς οργανισμούς, στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α. Ε. και στις

¹² Νόμος 4172/2013, άρθρο 21, παρ. 4

¹³ Νόμος 4172/2013, άρθρο 45

σχολικές επιτροπές και σχολικές εφορείες μειονοτικών σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης¹⁴

Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα νομικών προσώπων και οντοτήτων υπόκεινται σε φορολόγηση με ενιαίο συντελεστή 24% για τα φορολογικά έτη 2019 και 2020, ενώ ο συντελεστής οριοθετείται σε 22% για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το 2021 και έπειτα. Ειδικά για τα τραπεζικά ιδρύματα εφαρμόζεται συντελεστής φορολόγησης 29% επί των κερδών.¹⁵

2.6.4 Τέλος επιτηδεύματος

Επιπλέον επιβάλλεται τέλος επιτηδεύματος, δηλαδή ένας έκτακτος φόρος στις επιχειρήσεις ανεξάρτητα από το ύψος των κερδών και είναι €650 για τις ατομικές και €1.000 για τις υπόλοιπες κατηγορίες. Στην περίπτωση ύπαρξης υποκαταστήματος ορίζεται στα €600 για κάθε υποκατάστημα και μπορεί να μειωθεί μέχρι στα €500, €400 ή €300 ανάλογα με τον πληθυσμό της περιοχής που δραστηριοποιείται η επιχείρηση αρκεί το 75% των εσόδων να προέρχεται από μία πηγή. Το τέλος αυτό επιβάλλεται μόνο εάν η επιχείρηση υπερβεί τα πέντε έτη λειτουργίας.¹⁶

2.6.5 Προκαταβολή

Στον συνολικό φόρο που προκύπτει μετά την εφαρμογή του συντελεστή φορολόγησης επιχειρηματικής δραστηριότητας, επιβάλλεται επιπρόσθετη επιβάρυνση ως προκαταβολή φόρου για την επόμενη χρήση. Επομένως, την επόμενη χρονιά αφαιρείται από τον καταβλητέο φόρο. Το ποσό αυτό από το φορολογικό έτος 2020 ανέρχεται στο 55% του φόρου που έχει ήδη προκύψει και ειδικά για την πρώτη φορολογική χρήση άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας μειώνεται στο μισό (ο.π. υποσημείωση 15).

¹⁴ Νόμος 4172/2013, άρθρο 46

¹⁵ Νόμος 4172/2013, άρθρο 29

¹⁶ Νόμος 3986/2011, άρθρο 31

2.7 Εισόδημα από κεφάλαιο

Ως εισόδημα από κεφάλαιο, ορίζεται από τον ΚΦΕ, τα εισοδήματα που λαμβάνει ένα φυσικό πρόσωπο σε μετρητά ή σε είδος και εμπίπτει στις κατηγορίες των δικαιωμάτων, μερισμάτων, τόκων και το εισόδημα από ακίνητη περιουσία (Νόμος 4172/2013, άρθρο 35). Τα εισοδήματα αυτά, φορολογούνται αυτοτελώς με τον καθορισμένο για κάθε πηγή φορολογικό συντελεστή. Για την ακρίβεια, τα μερίσματα φορολογούνται με συντελεστή 5%, οι τόκοι με 15% και τα δικαιώματα με 20%. Στο εισόδημα που προέρχεται από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου εφαρμόζεται φορολογικός συντελεστής 15%.¹⁷

Συγκεκριμένα, για το εισόδημα από ενοίκια ακίνητης περιουσίας μεταβάλλεται ο φορολογικός συντελεστής ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος όπως απεικονίζεται στον «Πίνακας 5». Επεξηγηματικά, στα πρώτα €12.000 ο συντελεστής ορίζεται στο 15%, ενώ στα επόμενα κλιμάκια ανέρχεται στο 35% και 45% αντίστοιχα. Επίσης, το 5% του εισοδήματος από ακίνητα, εκπίπτει για δαπάνες συντήρησης, επισκευής, ανακαίνισης ή άλλες λειτουργικές δαπάνες του ακινήτου όταν ο εκμισθωτής είναι φυσικό πρόσωπο.¹⁸

Πίνακας 5 Συντελεστές φορολόγησης εισοδήματος από ακίνητη περιουσία

| Εισόδημα από ακίνητη περιουσία (ευρώ) | Συντελεστής % |
|---------------------------------------|---------------|
| 0-12.000 | 15% |
| 12.001 – 35.000 | 35% |
| 35.001- | 45% |

Πηγή: Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Νόμος 4172/2013, άρθρο 40)

2.8 Ειδική εισφορά αλληλεγγύης

Καταγράφεται στον ΚΦΕ μια πρόσθετη επιβάρυνση στα φυσικά πρόσωπα για το σύνολο των εισοδημάτων τους με την μορφή της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης. Για τον υπολογισμό της λαμβάνονται υπόψη το σύνολο των εισοδημάτων που προέρχεται από τις προαναφερόμενες πηγές εισοδήματος αλλά και το απαλλασσόμενο, πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα. Έπειτα, εφαρμόζεται η προοδευτική κλίμακα που αναλύεται στον «Πίνακας 6» για τα εισοδήματα

¹⁷ Νόμος 4172/2013, άρθρο 40

¹⁸ Νόμος 4172/2013, άρθρο 39 - 40

που ξεπερνούν τα €12.000.¹⁹ Η εισφορά αλληλεγγύης αρχικά θεσμοθετήθηκε σαν μια προσωρινή πρόσθετη μορφή φορολογίας του εισοδήματος και αφορούσε τις χρήσεις 2010 – 2014²⁰, όμως τελικά, ενσωματώθηκε στον ΚΦΕ²¹.

Πίνακας 6 Κλίμακα υπολογισμού εισφοράς αλληλεγγύης

| Εισόδημα | Εισφορά Αλληλεγγύης |
|------------------|---------------------|
| 0 – 12.000 | 0% |
| 12.001 - 20.000 | 2,20% |
| 20.001 - 30.000 | 5,00% |
| 30.001 - 40.000 | 6,50% |
| 40.001 - 65.000 | 7,50% |
| 65.001 - 220.000 | 9,00% |
| >220.000 | 10,00% |

Πηγή: Νόμος 3986/2011, άρθρο 29

2.9 Παρακράτηση στη πηγή

Παρόλο που η καταβολή του φόρου συνεπάγεται της υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, όπου καταγράφεται το σύνολο των εισοδημάτων, σε ορισμένες κατηγορίες εισοδήματος παρακρατείται φόρος στην πηγή. Συγκεκριμένα στο εισόδημα από μισθωτή εργασία, οφείλει ο εργοδότης να παρακρατεί και να αποδίδει στο κράτος τον φόρο που αναλογεί στον εργαζόμενο ανά μήνα πριν την καταβολή μισθού. Επίσης, την αντίστοιχη παρακράτηση του φόρου εφαρμόζουν οι οργανισμοί που είναι υπεύθυνοι για την καταβολή συντάξεων καθώς και τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης και παρόμοιες οντότητες. Επιπροσθέτως, εφαρμόζεται παρακράτηση του φόρου στο εισόδημα από μερίσματα και τόκους καταθέσεων.²²

¹⁹ Νόμος 3986/2011, άρθρο 29

²⁰ Νόμος 3986/2011

²¹ Νόμος 4387/2016

Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών Η φορολογία Εισοδήματος στην Ελλάδα - Συγκριτική Ανάλυση και Προτάσεις Αναμόρφωσης, Απρίλιος 2018

²² Νόμος 4172/2013, άρθρο 59

2.10 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι ο φόρος κύκλου εργασιών και αποτελεί έναν έμμεσο φόρο κατανάλωσης, ο οποίος επιρρίπτεται από τον υπόχρεο σε βάρος του αντισυμβαλλομένου δηλαδή από τον πωλητή στον αγοραστή.²³

Στην Ελλάδα ο βασικός συντελεστής του ΦΠΑ είναι 24% επί της καθαρής αξίας των προϊόντων ή υπηρεσιών. Για ορισμένες κατηγορίες συναλλαγών όπως τα βασικά προϊόντα ευρείας κατανάλωσης πχ ψωμί, γάλα, λαχανικά κ.λπ. και υπηρεσίες όπως διαμονή σε τουριστικά καταλύματα, εκμετάλλευση εστιατορίων κ.λπ., ο συντελεστής μειώνεται σε 13%.²⁴ Σύμφωνα με ειδική πρόβλεψη της διάταξης εφαρμόζεται σε συγκεκριμένες κατηγορίες υπερμειωμένος συντελεστής 6% όπως ενδεικτικά φάρμακα, βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά κ.λπ. Οι συντελεστές του ΦΠΑ μειώνονται κατά 30%, ήτοι 17%, 9% και 4% για τις αντίστοιχες κατηγορίες στα νησιά Λέρο, Λέσβο, Κω, Σάμο και Χίο.²⁵

2.11 Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ)

Επιπλέον φόρος επιβάλλεται στους Έλληνες φορολογούμενους για τα δικαιώματα επί των ακινήτων. Συγκεκριμένα, από το 2014 και έπειτα, επιβάλλεται φόρος στην περίπτωση που έχουν στην κυριότητα τους ακίνητη περιουσία. Το ύψος του φόρου εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά του ακινήτου και συγκεκριμένα από τη γεωγραφική θέση, το ποσοστό επί του δικαιώματος, την έκταση, τη χρήση, τη χρονολογία, τον όροφο και τον πλήθος των προσόψεων του ακινήτου. Ο φόρος επιβάλλεται στα δικαιώματα πλήρης κυριότητας, ψιλής κυριότητας και επικαρπίας του ακινήτου. Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. επιβάλλεται για στην εικόνα των ακινήτων που επικρατεί κατά την 1^η Ιανουαρίου κάθε έτους και δεν επηρεάζεται από τις μεταβολές που ενδέχεται να συμβούν εντός του έτους.²⁶

²³ Νόμος 2859/2000, άρθρο 1

²⁴ ΑΑΔΕ, Βασικοί Συντελεστές ΦΠΑ [Online] <https://www.aade.gr/menoy/hristikoi-odigoi/enarxi-epiheirimatikis-drastiriotitas/basikoi-syntelestes-fpa>

²⁵ Νόμος 2859/2000, άρθρο 21

²⁶ Νόμος 4223/2013, άρθρο 1, 2

2.12 Αντικειμενικές Δαπάνες

Ο κώδικας φορολογίας εισοδήματος της Ελλάδος ορίζει και έναν εναλλακτικό τρόπο φορολόγησης μέσω των αντικειμενικών δαπανών. Ουσιαστικά, το υπουργείο οικονομικών έχει θεσπίσει κάποιες κατηγορίες δαπανών από τις οποίες υπολογίζεται το τεκμαρτό εισόδημα κάθε φυσικού προσώπου. Δηλαδή, υπολογίζεται το εισόδημα που θα πρέπει να έχει ο φορολογούμενος σύμφωνα με τα δηλωμένα περιουσιακά του στοιχεία ούτως ώστε να μπορεί να τα διατηρεί μέσα στο φορολογικό έτος. Στη συνέχεια γίνεται σύγκριση του τεκμαρτού και του πραγματικού εισοδήματος και εφαρμόζονται οι συντελεστές φορολόγησης στο μεγαλύτερο εκ των δύο. Το τεκμαρτό εισόδημα του φορολογούμενου προσδιορίζεται βάσει των παρακάτω κατηγοριών σύμφωνα με τον Νόμο 4172/2013, άρθρο 31:

- α) Από την ελάχιστη αντικειμενική δαπάνη που ορίζεται ως τεκμήριο διαβίωσης για κάθε φορολογούμενο στα €3.000 ή €5.000 για έγγαμο ζευγάρι
- β) Από την κύρια κατοικία με βάση τα τετραγωνικά μέτρα των κύριων και βοηθητικών χώρων όπως φαίνεται στον «Πίνακας 7», δηλαδή ανάλογα με τα τετραγωνικά μέτρα της κατοικίας προσαυξάνεται ανάλογα το τεκμήριο που αντιστοιχεί σε αυτή. Για τους βοηθητικούς χώρους υπάρχει σταθερή προσαύξηση ανεξαρτήτως εμβαδού. Η τιμή ζώνης της περιοχής προσαυξάνει το τεκμήριο όπως απεικονίζεται στον «Πίνακας 8» όπως επίσης και ο χαρακτηρισμός ως μονοκατοικία.

Πίνακας 7 Υπολογισμός αντικειμενικής δαπάνης κατοικίας

| Τετραγωνικά μέτρα | Τεκμήριο ανά τετραγωνικό μέτρο |
|--------------------------|---------------------------------------|
| Έως 80 | 40 € |
| 81 - 120 | 65 € |
| 121 - 200 | 110 € |
| 201 - 300 | 200 € |
| Πάνω από 301 | 400 € |
| Βοηθητικοί χώροι | 40 € |

Πηγή: Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Νόμος 4172/2013, άρθρο 31)

Πίνακας 8 Προσαύξηση της αντικειμενικής δαπάνης κατοικίας

| Κριτήριο | Προσαύξηση |
|---------------------------|------------|
| Τιμή ζώνης έως 2.800 | 0% |
| Τιμή ζώνης 2.800 - 4.999 | 40% |
| Τιμή ζώνης Πάνω από 5.000 | 70% |
| Μονοκατοικία | 20% |

Πηγή: Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Νόμος 4172/2013, άρθρο 31)

- γ) Από τις δευτερεύουσες κατοικίες με βάση τα τετραγωνικά μέτρα των κύριων και βοηθητικών χώρων όπως υπολογίζεται για τις κύριες κατοικίες όμως προστίθεται το 50% στο συνολικό τεκμαρτό εισόδημα
- δ) Από τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής ή εταιρικής χρήσης με βάση τα κυβικά εκατοστά και την παλαιότητα τους όπως αναλύεται στον «Πίνακας 9». Ειδικότερα, το τεκμήριο του αυτοκινήτου προσαυξάνεται ανάλογα με τα κυβικά εκατοστά του αυτοκινήτου και μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα του.

Πίνακας 9 Υπολογισμός αντικειμενικής δαπάνης αυτοκινήτου

| Κυβικά εκατοστά αυτοκινήτου (cc) | Τεκμήρια |
|----------------------------------|------------------|
| Έως 1.200 | 4.000 € |
| 1.201 - 2.000 | 600€ ανά 100cc |
| 2.001 -3.000 | 900€ ανά 100cc |
| Πάνω από 3.001 | 1.200€ ανά 100cc |
| Παλαιότητα σε έτη | Μείωση |
| 0 - 5 | 0% |
| 5 - 10 | 30% |
| 11 - | 50% |

Πηγή: Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Νόμος 4172/2013, άρθρο 31)

- ε) Από τα ετήσια δίδακτρα ιδιωτικών σχολείων στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης τα οποία προστίθενται στο τεκμαρτό εισόδημα
- στ) Από την ετήσια αμοιβή των οικιακών βοηθών, οδηγών αυτοκινήτων, δασκάλων και λοιπού προσωπικού τα οποία προστίθενται στο τεκμαρτό εισόδημα
- ζ) Από τα σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης που έχει στην κατοχή του ο φορολογούμενος με βάση τα μέτρα ολικού μήκους του σκάφους, την παλαιότητα, το είδος (ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης) όπως

απεικονίζεται στον «Πίνακας 10» και εάν έχουν μόνιμο πλήρωμα. Στην περίπτωση ύπαρξης πληρώματος, τότε ο μισθός του προστίθεται στο τεκμαρτό εισόδημα ενώ το τεκμήριο του σκάφους προσαυξάνεται ανάλογα με τα μέτρα του σκάφους και μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα του.

Πίνακας 10 Υπολογισμός αντικειμενικής δαπάνης σκάφους

| Τύπος | Μέτρα | Τεκμήριο |
|--|-------------|-------------------|
| Μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου ταχύπλοα και μη | Έως 5 | 4.000 € |
| | Πάνω από 5 | 2.000€ ανά μέτρο |
| Ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης | Έως 7 | 12.000 € |
| | 7 - 10 | 3.000€ ανά μέτρο |
| | 10 - 12 | 7.500€ ανά μέτρο |
| | 12 - 15 | 15.000€ ανά μέτρο |
| | 15 - 18 | 22.500€ ανά μέτρο |
| | 18 - 22 | 30.000€ ανά μέτρο |
| | Πάνω από 22 | 50.000€ ανά μέτρο |
| Παλαιότητα σε έτη | Μείωση | |
| 0-5 | 0 | |
| 5-10 | 15% | |
| 10- | 30% | |

Πηγή: Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Νόμος 4172/2013, άρθρο 31)

η) Από αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα που έχει στην κατοχή του ο φορολογούμενος όπως φαίνεται στον «Πίνακας 11», όπου κάποιοι τύποι έχουν σταθερό τεκμήριο ενώ άλλοι επηρεάζονται από την μονάδα μέτρησης της ισχύος τους.

Πίνακας 11 Υπολογισμός αντικειμενικής δαπάνης για αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα

| Τύπος | Τεκμήριο | |
|---|----------------------------|---------------|
| Ανεμόπτερα | 8.000 € | |
| Αεροσκάφη με κινητήρα κοινό, εσωτερικής καύσης, στροβιλοελικοφόρα, ελικόπτερα | Έως 150 ίππους ισχύος | 65.000 € |
| | Πάνω από 150 ίππους ισχύος | 500€ ανά ίππο |
| Αεροσκάφη αεριοπροωθούμενα (JET) | 200€ ανά λίμπρα ώθησης | |
| Υπερελαφρές πτητικές αθλητικές μηχανές (Υ. Π. Α. Μ.) | 20.000 € | |

Πηγή: Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Νόμος 4172/2013, άρθρο 31)

- θ) Από την εξωτερική ή εσωτερική δεξαμενή κολύμβησης με βάση τα τετραγωνικά μέτρα αυτής όπως αναλύεται στον «Πίνακας 12». Δηλαδή προσαυξάνεται το τεκμήριο της δεξαμενής κολύμβησης ανάλογα με τα τετραγωνικά μέτρα. Σε περίπτωση εσωτερικής πισίνας το ποσό διπλασιάζεται.

Πίνακας 12 Υπολογισμός αντικειμενικής δαπάνης για δεξαμενή κολύμβησης

| Τετραγωνικά μέτρα | Τεκμήρια ανά τετραγωνικά μέτρα |
|--------------------------|---------------------------------------|
| Έως 60 | 160 € |
| Πάνω από 61 | 320 € |

Πηγή: Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Νόμος 4172/2013, άρθρο 31)

- ι) Από τα χρήματα που διατίθενται για την χρηματοδοτική μίσθωση ή την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων όπως ακίνητα, πισίνες, αυτοκίνητα, πλοία και σκάφη αναψυχής, αεροσκάφη και κινητά μεγάλης αξίας τα οποία προστίθενται στο τεκμαρτό εισόδημα
- ια) Από την χορήγηση δανείων και την απόσβεση δανείων τα οποία επίσης τα οποία προσαυξάνουν αυτούσια το τεκμαρτό εισόδημα

Πρέπει να σημειωθεί πως στις κατηγορίες αντικειμενικών δαπανών ακινήτων, αυτοκινήτων, σκαφών, αεροσκαφών ελικοπτέρων και δεξαμενής εφαρμόζεται συντελεστής που επηρεάζεται από τους μήνες κυριότητας του εκάστοτε κινητού ή ακινήτου και επίσης πολλαπλασιάζεται με το ποσοστό κυριότητας που έχει ο φορολογούμενος επάνω σε αυτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΓΑΛΛΙΑΣ

3.1 Φορολογική Κατοικία

Ένα φυσικό πρόσωπο είναι φορολογικός κάτοικος Γαλλίας όταν έχει το κέντρο των οικονομικών συμφερόντων δηλαδή η κύρια κατοικία του, η κύρια μισθωτή ή μη μισθωτή επαγγελματική δραστηριότητα βρίσκεται εντός της χώρας και γενικά όταν διαμένει στη χώρα για πάνω από 183 ημέρες εντός του φορολογικού έτους. Επίσης, οι κρατικοί υπάλληλοι που υπηρετούν σε ξένη χώρα φορολογούνται για το σύνολο του εισοδήματος τους στη Γαλλία ενώ, το διπλωματικό και προξενικό προσωπικό αλλοδαπής ιθαγένειας απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος. Γενικότερα, τα φυσικά πρόσωπα φορολογούνται για το παγκόσμιο εισόδημα τους. Ωστόσο, υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης έχουν και τα φυσικά πρόσωπα τα οποία δεν έχουν τόπο κύριας κατοικίας στη Γαλλία, άλλα αποκτούν εισόδημα ή διαθέτουν ακίνητη περιουσία στη χώρα.²⁷

3.2 Φορολογητέο εισόδημα

Η φορολόγηση πραγματοποιείται ανά φορολογική εστία όπως θα αναλυθεί παρακάτω. Ωστόσο οι φορολογούμενοι στην Γαλλία υπάγονται σε φορολόγηση για το εισόδημα που προέρχεται από μισθούς και συντάξεις, από τα κέρδη επιχειρηματικής δραστηριότητας, από ενοίκια ακινήτων, από τόκους ή μερίσματα για επενδυτικά προϊόντα, καθώς επιπλέον επιβάλλεται φόρος και για την ακίνητη περιουσία κατά περιπτώσεις. Ωστόσο, υπάρχει πρόβλεψη και για το εισόδημα που προκύπτει στην αλλοδαπή. Σε αυτή την περίπτωση, το εισόδημα από το εξωτερικό θα φορολογηθεί με τους συντελεστές της χώρας προέλευσης και στη συνέχεια θα εφαρμοστούν οι συντελεστές φορολογίας της Γαλλίας, όμως από το καταβλητέο ποσό θα μειωθεί ο φόρος που καταβλήθηκε στο εξωτερικό, (ο.π. υποσημείωση 27).

²⁷ Πρεσβεία της Ελλάδος στο Παρίσι, Οδηγός επιχειρείν στη Γαλλία 2020

3.3 Τρόπος υπολογισμού οικογενειακής φορολόγησης

Η φορολόγηση στην Γαλλία πραγματοποιείται σύμφωνα με το 'φορολογικό νοικοκυριό' ή σύστημα «του οικογενειακού λόγου», δηλαδή ο υπολογισμός του φόρου επηρεάζεται από τα άτομα του νοικοκυριού, την σχέση μεταξύ τους και τα εξαρτώμενα μέλη. Ουσιαστικά, προστίθεται το ατομικό εισόδημα κάθε μέλους και προκύπτει το συνολικό εισόδημα του νοικοκυριού. Στη συνέχεια διαιρείται με τον συντελεστή ατόμων του νοικοκυριού και το πηλίκο της πράξης ανάγεται στην κλίμακα φορολόγησης. Το ποσό αυτό πολλαπλασιάζεται με τον συντελεστή ατόμων για να υπολογιστεί το συνολικό ποσό φόρου του νοικοκυριού.

Ο συντελεστής του νοικοκυριού υπολογίζεται σύμφωνα με τον «Πίνακας 13» όπου απεικονίζει πως επηρεάζει η οικογενειακή κατάσταση του φορολογούμενου και ο αριθμός των εξαρτώμενων μελών του τον συντελεστή. Όπως, γίνεται κατανοητό, σε ένα νοικοκυριό κάθε ενήλικας προσμετράται ως μία μονάδα ενώ τα εξαρτώμενα μέλη προσμετρώνται διαφορετικά ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση των φορολογούμενων. Για παράδειγμα, σε νοικοκυριό που κατοικεί έγγαμο ζευγάρι τα δύο πρώτα εξαρτώμενα μέλη μετράνε για μισή μονάδα το καθένα και για κάθε μια επιπλέον προσαύξηση προσθέτουν μία ακόμα μονάδα. Σε όλες τις περιπτώσεις, από τρία εξαρτώμενα μέλη και πάνω προστίθεται μία ολόκληρη μονάδα. Τα άτομα με ειδικές ανάγκες προσθέτουν ακόμα μισή μονάδα στον συντελεστή.²⁸

Πίνακας 13 Υπολογισμός συντελεστή νοικοκυριού

| Εξαρτώμενοι | Έγγαμοι | Σε χηρεία | Διαζευγμένοι | Μονογονεϊκή Οικογένεια |
|-------------|---------|-----------|--------------|------------------------|
| 0 | 2 | 1 | 1 | 1 |
| 1 | 2.5 | 2.5 | 2 | 1.5 |
| 2 | 3 | 3 | 2.5 | 2 |
| 3 | 4 | 4 | 3.5 | 3 |

Πηγή: *Direction Générale Des Finances Publiques, Enfants à charge, 2021*

²⁸ Direction Générale Des Finances Publiques, Enfants à charge, 2021

3.4 Κλίμακα φόρου εισοδήματος

Πίνακας 14 Κλιμάκια εισοδήματος και συντελεστής επιβολής φόρου Γαλλίας έτους 2020

| Εισοδηματικό Μερίδιο σε ευρώ | Φορολογικός συντελεστής (%) |
|------------------------------|-----------------------------|
| 0 - 10.064 | 0% |
| 10.064 - 25.659 | 11% |
| 25.659 - 73.369 | 30% |
| 73.369 - 157.806 | 41% |
| 157.806 - | 45% |

Πηγή: Πρεσβεία της Ελλάδος στο Παρίσι, Οδηγός επιχειρείν στη Γαλλία 2020

Το συνολικό εισόδημα του εκάστοτε νοικοκυριού, αφού πρώτα γίνουν οι ορθοί υπολογισμοί με τους κατάλληλους συντελεστές, φορολογείται σύμφωνα με την προοδευτική κλίμακα φορολόγησης όπως απεικονίζεται στον «Πίνακας 14». Η κλίμακα φορολογίας της Γαλλίας χωρίζεται σε πέντε επίπεδα. Ο φορολογικός κώδικας της Γαλλίας ορίζει αφορολόγητο όριο, δηλαδή μηδενικό φορολογικό συντελεστή, στα δέκα χιλιάδες εξήντα τέσσερα ευρώ (10.064€). Στη συνέχεια, ορίζονται συντελεστές για το υπερβάλλον ποσό που ξεκινάν από 11% για εισοδήματα μέχρι 25.659€ και στο τελευταίο κλιμάκιο έως 45% για εισοδήματα μεγαλύτερα από 157.806€. Ακόμη, υπάρχει μια επιπλέον επιβάρυνση για τα φυσικά πρόσωπα με εισοδήματα που ξεπερνούν τις 250.000€. Επιβάλλεται, επιπλέον εισφορά με συντελεστή 3% στο υπερβάλλον ποσό μέχρι τα 500.000 και 4% στα εισοδήματα που ξεπερνούν και το δεύτερο όριο.²⁹

Από την 1η Ιανουαρίου 2019 εφαρμόζεται άμεση παρακράτηση του φόρου εισοδήματος στη πηγή. Ειδικότερα, οι φορολογούμενοι λαμβάνουν το καθαρό ποσό μετά από την αφαίρεση των φόρων σύμφωνα με το τρέχον φορολογικό σύστημα για τα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις.³⁰

²⁹ Ministère de l'économie des finances et de la relance (2021) Comment calculer votre impôt d'après le barème de l'impôt sur le revenu 2022? [Online] <https://www.economie.gouv.fr/particuliers/tranches-imposition-impot-revenu>

³⁰ Ministère de l'économie des finances et de la relance (2021)] La décote de l'impôt sur le revenu [Online] <https://www.economie.gouv.fr/particuliers/decote-impot-revenu#>

3.5 Επιχειρηματική δραστηριότητα

Το καθεστώς φορολόγησης των επιχειρήσεων εξαρτάται από την μορφή των εταιρειών, και τον κύκλο εργασιών σε συνδυασμό με τον τομέα δραστηριότητάς τους.

Για να καθοριστεί ο τρόπος φορολόγησης των κερδών μιας επιχείρησης, το πρώτο βήμα είναι να προσδιοριστεί εάν θα φορολογηθεί με την κλίμακα του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων (Impôt sur le revenu – IR) ή τον φόρο επιχειρήσεων (Impôt sur les sociétés – IS). Ορισμένα είδη επιχειρήσεων εμπίπτουν και στους δύο τρόπους αρκεί να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις.³¹

Ορισμένες εταιρείες, λόγω της νομικής τους μορφής, εμπίπτουν αυτοδικαίως στο καθεστώς προσωπικών εταιρειών και υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος. Αυτές είναι η Ατομική Επιχείρηση Περιορισμένης Ευθύνης (EIRL), η Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (EURL), Ομόρρυθμος Εταιρεία (SNC), Αστική Επαγγελματική Εταιρεία (SCP) και οι Εταιρείες συμμετοχών ή χαρτοφυλακίου. Ωστόσο, δίνεται η δυνατότητα στις εταιρείες οι οποίες υπόκεινται αυτόματα σε φόρο εισοδήματος να επιλέξουν να υπαχθούν σε φόρο επιχειρήσεων. Αντίθετα, συγκεκριμένες μορφές εταιριών όπως οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (SARL), οι Ανώνυμες Εταιρείες (SA) και οι Κεφαλαιουχικές Εταιρείες Απλοποιημένης Μορφής (SAS) εμπίπτουν αυτόματα σε φόρο επιχειρήσεων (IS). Συνοπτικά, απεικονίζονται στον «Πίνακας 15» το καθεστώς φορολόγησης ανάλογα με την μορφή της επιχείρησης και η επιλογές που έχουν στη διάθεση τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι, περίπου το ένα τρίτο των γαλλικών εταιρειών υπόκεινται σε φόρο επιχειρήσεων.³²

Πίνακας 15 Μορφές επιχειρήσεων και επιλογές φορολόγησης

| Μορφή Εταιρείας | Φόρος εισοδήματος (IR) | Φόρος επιχειρήσεων (IS) |
|---|------------------------|-------------------------|
| Ατομική επιχείρηση | Ναι | Όχι |
| Ατομική Επιχείρηση Περιορισμένης Ευθύνης (EIRL) | Ναι | Ναι, υπό προϋποθέσεις |

³¹ Ministère de l'économie des finances et de la relance (2021) Impôt sur le revenu : BIC, BNC, comment ça marche? [Online] <https://www.economie.gouv.fr/entreprises/impot-sur-revenu-bic-bnc>

³² Ministère de l'économie des finances et de la relance (2021) Impôt sur les sociétés ou impôt sur le revenu : quelle imposition selon son statut? [Online] <https://www.economie.gouv.fr/entreprises/impot-revenu-impot-societe-statut>

| | | |
|---|--|--|
| Ομόρρυθμος Εταιρεία (SNC) | Ναι | Ναι, με επιλογή και υπό ορισμένες προϋποθέσεις |
| Αστική Εταιρεία (SCP) | | |
| Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (EURL) | Ναι | Ναι, με επιλογή και υπό ορισμένες προϋποθέσεις |
| Οικογενειακή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (οικογενειακή SARL) | Ναι, προαιρετικά | Ναι |
| Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (SARL) | Ναι, με επιλογή και υπό ορισμένες προϋποθέσεις | Ναι |
| Ανώνυμη εταιρεία (A.E.) | | |
| Κεφαλαιουχική Εταιρεία Απλοποιημένης Μορφής (SAS) | | |

Πηγή: Πρεσβεία της Ελλάδος στο Παρίσι, Οδηγός επιχειρείν στη Γαλλία 2020

Ο φορολογικός συντελεστής του φόρου επιχειρήσεων χωρίζεται αρχικά σε τρεις κατηγορίες με κριτήριο το ύψος του κύκλου εργασιών. Για το φορολογικό έτος 2020 στις εταιρίες οι οποίες είχαν κύκλο εργασιών έως 7,63 εκατομμύρια ευρώ εφαρμόζεται φορολογικός συντελεστής 15% για εταιρικά κέρδη έως 38.120€ και 28% για το υπερβάλλον ποσό. Επιπρόσθετα, για τις εταιρίες με εύρος κύκλου εργασιών από 7,63 εκατομμύρια ευρώ έως 250 εκατομμύρια ευρώ φορολογούνται με σταθερό συντελεστή 28% επί των κερδών. Ακολούθως, οι εταιρίες οι οποίες είδαν τα έσοδα τους να ανέρχονται πάνω από 250 εκατομμύρια ευρώ εντός του 2020 φορολογούνται με 28% για τα πρώτα 500.000€ και με φορολογικό συντελεστή 31% για το υπερβάλλον ποσό. Το πλάνο του υπουργείου οικονομικών είναι να μειώνεται σταδιακά σε κάθε οικονομικό έτος ο εταιρικός φορολογικός συντελεστής, προκειμένου να διαμορφωθεί σε 25% έως το 2022. Αναλυτικότερα, απεικονίζεται στους παρακάτω πίνακες η πορεία των συντελεστών για τα έτη 2019 – 2022 για τις τρεις διαφορετικές κατηγορίες (ο.π. υποσημείωση 27).

Πίνακας 16 Φορολογικός συντελεστής εταιριών με κύκλο εργασιών μικρότερο των 7,63 εκ. €

| Εταιρικά κέρδη σε ευρώ: | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 |
|-------------------------|------|------|--------|------|
| 0 - 38.120 | 15% | 15% | 15% | 15% |
| 38.120 - 500.000 | 28% | 28% | 26,50% | 25% |
| 500.000 - | 31% | | | |

Πηγή: Πρεσβεία της Ελλάδος στο Παρίσι, Οδηγός επιχειρείν στη Γαλλία 2020

Πίνακας 17 Φορολογικός συντελεστής εταιριών με κύκλο εργασιών από 7,63 εκ. € έως 250 εκ. €

| Εταιρικά κέρδη σε ευρώ: | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 |
|-------------------------|------|------|--------|------|
| 0 - 500.000 | 28% | 28% | 26,50% | 25% |
| 500.000 - | 31% | | | |

Πηγή: Πρεσβεία της Ελλάδος στο Παρίσι, Οδηγός επιχειρείν στη Γαλλία 2020

Πίνακας 18 Φορολογικός συντελεστής εταιριών με κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από 250 εκ. €

| Εταιρικά κέρδη σε ευρώ: | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 |
|-------------------------|---------|------|--------|------|
| 0 - 500.000 | 28% | 28% | 27,50% | 25% |
| 500.000 - | 33,1/3% | 31% | | |

Πηγή: Πρεσβεία της Ελλάδος στο Παρίσι, Οδηγός επιχειρείν στη Γαλλία 2020

Ωστόσο, αξίζει να αναφερθεί πως υπάρχει ακόμη ένας διαχωρισμός των επιχειρήσεων ανάλογα με τον τομέα δραστηριότητας μαζί με το ύψος του κύκλου εργασιών. Η ομαδοποίηση αυτή προσφέρει μία περισσότερο προσωποποιημένη αντιμετώπιση και αφορά την διαχείριση των λοιπών εισφορών μια επιχείρησης. Επίσης, προσφέρει ορισμένες ελαφρύνσεις κατά περιπτώσεις. Για την επιλογή του φορολογικού συντελεστή θα πρέπει να εξετασθούν και τα κέρδη της επιχείρησης όπως επίσης και την κατηγορία στην οποία ανήκουν τα κέρδη της (BIC/BNC). Ανάλογα, λοιπόν, με τον κύκλο εργασιών τους, διχωρίζονται σε τρία διαφορετικά καθεστάτα. Αυτά είναι το καθεστώς των Μικρο-επιχειρήσεων (Régime de la micro-entreprise), το πραγματικό Καθεστώς (Régime réel), που περιλαμβάνει το Απλοποιημένο Πραγματικό Καθεστώς (Régime réel simplifié) και το Κανονικό Πραγματικό Καθεστώς (Régime réel normal) και το καθεστώς Ελεγχόμενης

Δήλωσης (Régime de la déclaration contrôlée). Η διάκριση γίνεται σύμφωνα με τα δεδομένα του «Πίνακας 19».³³

Πίνακας 19 Καθεστώτα εταιριών

| Καθεστώτα | | Κύκλος εργασιών από εμπορικές δραστηριότητες | | | Κύκλος εργασιών από μη εμπορικές δραστηριότητες (BNC) |
|------------------------------|--------------|--|------------------------|---|---|
| | | Πώληση αγαθών (BIC) | Παροχή υπηρεσιών (BIC) | Μεικτή δραστηριότητα (Πώληση αγαθών + Παροχή υπηρεσιών) | |
| Καθεστώς Μικρό-επιχείρησης | | 0 – 176.200 € | 0 – 72.600 € | 0 – 176.200 € | 0 – 72.600 € |
| Πραγματικό Καθεστώς | Απλοποιημένο | 176.200 € - 789.000 € | 70.000 € - 238.000 € | 176.200 € - 789.000 € | |
| | Κανονικό | >789.000 € | > 238.000 € | > 789.000 € | |
| Καθεστώς Ελεγχόμενης Δήλωσης | | | | | Πάνω από 72.600 € |

Πηγή: *Ministère de l'économie des finances et de la relance (2021), Micro-entreprise, régime réel et régime de la déclaration contrôlée : les 3 régimes d'imposition des entreprises [Online] <https://www.economie.gouv.fr/entreprises/micro-entreprise-auto-entreprise-regime-reel-regime-imposition>*

3.6 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Στην Γαλλία ο βασικός συντελεστής του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (TVA-Taxe sur la Valeur Ajoutée), όπου εμπίπτει η πλειοψηφία των αγαθών και υπηρεσιών, είναι 20%. Ωστόσο υπάρχει ειδική πρόβλεψη για συγκεκριμένα προϊόντα και υπηρεσίες όπως τα μη μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα, καυσόξυλα, εργασίες βελτίωσης κατοικιών κ.λπ όπου επιβαρύνονται με 10% ενώ σε κάποιες άλλες κατηγορίες όπως τα τρόφιμα,, οι λογαριασμοί φυσικού αερίου, ηλεκτρικού ρεύματος και θέρμανσης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κ.λπ επιβάλλεται συντελεστής 5,5% επί της καθαρής αξίας. Στην Γαλλία υπάρχει και μια τέταρτη κατηγορία ΦΠΑ με 2,1% όπου εφαρμόζεται στα φάρμακα στα οποία δίνεται αποζημίωση από το δημόσιο σύστημα ασφάλειας, στις πωλήσεις των ζώων για σφαγή κ.λπ.³⁴

³³ Ministère de l'économie des finances et de la relance (2021), Micro-entreprise, régime réel et régime de la déclaration contrôlée : les 3 régimes d'imposition des entreprises [Online] <https://www.economie.gouv.fr/entreprises/micro-entreprise-auto-entreprise-regime-reel-regime-imposition>

³⁴ Republique Francaise (2021) Application des différents taux de TVA [Online] <https://www.service-public.fr/professionnels-entreprises/vosdroits/F23567>

Ministère de l'économie des finances et de la relance, Quels sont les taux de TVA en vigueur en France et dans l'Union européenne? [Online] <https://www.economie.gouv.fr/cedef/taux-tva-france-et-union-europeenne>

3.7 Εισόδημα από κεφάλαιο

Στην Γαλλία υπάρχει διαφορετικός φορολογικός συντελεστής για το εισόδημα από κεφάλαιο, δηλαδή από τόκους ή μερίσματα για επενδυτικά προϊόντα και στο εισόδημα που προέρχεται από ενοικίαση ακινήτου. Στο εισόδημα από κεφάλαιο επιβάλλεται ενιαίος φόρος 30% από τον οποίο το 12,8% αφορά φορολογικές εισφορές και το υπόλοιπο 17,2% αφορά κοινωνικές εισφορές.³⁵ Τα εισόδημα από ενοικίαση ακινήτου φορολογούνται με δύο τρόπους, είτε με το «μικρό-καθεστώς» (Micro-BIC Regime) είτε με το πραγματικό καθεστώς (Regime Réel). Στην πρώτη κατηγορία εντάσσονται τα εισοδήματα έως 176.200€ και επιβάλλεται φόρος 20% όμως μόνο στο 50% του εισοδήματος. Επιβάλλεται επιπλέον επιβάρυνση 17.2% ή 7.5% για τους ευρωπαίους πολίτες. Όταν το εισόδημα από ενοικίαση ακινήτων ξεπερνά τα 176.200€ επιβάλλεται φορολόγηση σύμφωνα με το δεύτερο καθεστώς, το οποίο δίνει την δυνατότητα να αφαιρεθούν από τα έσοδα όλα τα έξοδα του ακινήτου έξοδα όπως λόγου χάρη συντήρησης και επισκευής, φόροι ιδιοκτησίας, αμοιβές διαχείρισης, επαγγελματικές αμοιβές, τόκοι στεγαστικού δανείου και έξοδα ασφάλισης. Στο κέρδος που προκύπτει εφαρμόζεται φορολογικός συντελεστής 20%. Αξίζει να σημειωθεί πως ο φορολογούμενος μπορεί να επιλέξει να φορολογηθεί σύμφωνα με το δεύτερο καθεστώς ανεξάρτητα από το ύψος του εισοδήματος του, ο.π. υποσημείωση 27.

3.8 Φόρος ακίνητης περιουσίας

Επίσης υπάρχει ακόμα μια φορολόγηση η οποία επιβάλλεται σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, τον φόρο ακίνητης περιουσίας (Impôt sur la fortune immobilière - IFI). Ο φόρος επιβάλλεται στην περίπτωση όπου η καθαρή φορολογήσιμη περιουσία των ακινήτων υπερβαίνει τα 1.300.000 € με εκτίμηση την 1η Ιανουαρίου, ο φόρος επιβάλλεται όμως για την ακίνητη περιουσία της οποίας η αξία ξεπερνάει τα 800.000.³⁶ Επιβάλλονται οι φορολογικοί συντελεστές που περιγράφονται στον «Πίνακας 20». Εξαιρούνται τα ακίνητα τα οποία αποτελούν απαραίτητο κομμάτι για τη λειτουργία της εταιρείας.

³⁵ Ministère de l'économie des finances et de la relance (2020), Comment fonctionne le prélèvement forfaitaire unique (PFU) ? [Online] <https://www.economie.gouv.fr/particuliers/prelevement-forfaitaire-unique-pfu>

³⁶ République Française, Je déclare mon impôt sur la fortune immobilière [Online] <https://www.impots.gouv.fr/portail/particulier/je-declare-mon-impot-sur-la-fortune-immobiliere>

Πίνακας 20 Φόρος ακίνητης περιουσίας

| Αξία καθαρής φορολογήσιμης περιουσίας σε ευρώ | Φορολογικός συντελεστής |
|--|--------------------------------|
| 0 - 800.000 € | 0% |
| 800.001 - 1.300.000 | 0,5% |
| 1.300.001 - 2.570.000 | 0,7% |
| 2.570.001 - 5.000.000 | 1% |
| 5.000.001 - 10.000.000 | 1,25% |
| 10.000.000 - | 1,5% |

Πηγή: *Republique Francaise, Je déclare mon impôt sur la fortune immobilière [Online]*

<https://www.impots.gouv.fr/portail/particulier/je-declare-mon-impot-sur-la-fortune-immobiliere>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

4.1 Φορολογική Κατοικία

Φορολογικός κάτοικος Ηνωμένου Βασιλείου θεωρείτε κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο διαμένει στη χώρα για περισσότερες από 183 ημέρες μέσα σε ένα φορολογικό έτος. Διαφορετικά θεωρείται όποιος διαθέτει ή νοίκιασε οικία στην Βρετανία για τουλάχιστον 91 ημέρες και έμεινε εκεί για 30 ημέρες και ταυτόχρονα δεν έχει σπίτι σε άλλη χώρα ή παρέχει εργασία με πλήρες ωράριο σε χρονική περίοδο 365 ημερών. Επίσης το φορολογικό έτος της Βρετανίας διαφέρει από τις υπόλοιπες χώρες καθώς καθορίζεται στο διάστημα από 6 Απριλίου έως 5 Απριλίου του επόμενου έτους.³⁷

Οι φορολογούμενοι του Ηνωμένου Βασιλείου χρειάζεται να υποβάλλουν την αντίστοιχη δήλωση φορολογίας εισοδήματος μόνο σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Ειδικότερα, δεν υπάρχει υποχρέωση υποβολής εάν το εισόδημα που αποκτάται εντός του φορολογικού έτους προέρχεται από τόκους καταθέσεων, από μισθωτή εργασία και συντάξεις έως £100.000, από ατομική δραστηριότητα έως τα £1000 και ενοίκια έως £1000. Αυτό συμβαίνει επειδή ο φόρος υπόκειται σε παρακράτηση στην πηγή πριν την καταβολή στον φορολογούμενο.³⁸

4.2 Φορολογητέο εισόδημα

Στο Ηνωμένο Βασίλειο υπάγεται σε φορολόγηση το εισόδημα που προέρχεται από μισθούς και συντάξεις, από τα κέρδη ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας και από συμμετοχές σε εταιρίες, από ενοίκια ακινήτων, από τόκους και μερίσματα για επενδυτικά προϊόντα καθώς και το εισόδημα από πνευματική ιδιοκτησία. Σε πολλές από τις κατηγορίες που αναφέρθηκαν υπάρχει αφορολόγητο όριο. Όπως και στις προηγούμενες περιπτώσεις, ορίζεται πως το εισόδημα που προκύπτει στην αλλοδαπή φορολογείται με τους συντελεστές

³⁷ GOV.UK, Self-Assessment tax returns, [Online] <https://www.gov.uk/self-assessment-tax-returns/deadlines>

³⁸ Πρεσβεία της Ελλάδος στο Λονδίνο, Οδηγός επιχειρείν στο Ηνωμένο Βασίλειο 2020

της χώρας από όπου προέρχεται ύστερα, αφού εφαρμοστούν οι συντελεστές φορολογίας της Μεγάλης Βρετανίας, θα αφαιρεθεί ο φόρος που έχει ήδη καταβληθεί στο εξωτερικό.³⁹

Πέραν των παραπάνω πηγών εισοδήματος υπάρχουν ορισμένες κατηγορίες οι οποίες απαλλάσσονται της φορολόγησης. Συγκεκριμένα το εισόδημα που προκύπτει από κέρδη λαχείων και στοιχημάτων, η πλειοψηφία των δώρων, εισόδημα από ατομικούς λογαριασμούς ταμειυτηρίου (ISA) και οι πρώτες £30.000 των αποζημιώσεων που προέρχονται από λήξη εργασιακής σχέσης, σύμφωνα με την εταιρία PWC.⁴⁰

4.3 Κλίμακα φόρου εισοδήματος

Πίνακας 21 Κλιμάκια εισοδήματος και συντελεστής επιβολής φόρου σε Αγγλία, Β. Ιρλανδία, Ουαλία

| Εισόδημα σε Στερλίνα Βρετανίας (£) | Φορολογικός συντελεστής (%) |
|------------------------------------|-----------------------------|
| 0 - 12.500 | 0% |
| 12.501 - 50.000 | 20% |
| 50.001 – 150.000 | 40% |
| 150.000 - | 45% |

Πηγή: Πρεσβεία της Ελλάδος στο Λονδίνο, Οδηγός επιχειρείν στο Ηνωμένο Βασίλειο 2020

Πίνακας 22 Κλιμάκια εισοδήματος και συντελεστής επιβολής φόρου σε Σκωτία

| Εισόδημα σε Στερλίνα Βρετανίας (£) | Φορολογικός συντελεστής (%) |
|------------------------------------|-----------------------------|
| 0 - 12.500 | 0% |
| 12.501 - 14.585 | 19% |
| 14.586 - 25.158 | 20% |
| 25.159 - 43.430 | 21% |
| 43.431 - 150.000 | 41% |
| 150,000 - 0 | 46% |

Πηγή: Πρεσβεία της Ελλάδος στο Λονδίνο, Οδηγός επιχειρείν στο Ηνωμένο Βασίλειο 2020

³⁹ GOV.UK, Tax on foreign income, [Online] <https://www.gov.uk/tax-foreign-income/non-domiciled-residents>

⁴⁰ PWC, 2021, Individual - Income determination [Online], <https://taxsummaries.pwc.com/united-kingdom/individual/income-determination>

Το εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις φορολογείται ατομικά για τον κάθε φορολογούμενο, σύμφωνα με τις προοδευτικές κλίμακες φορολόγησης. Στα εισοδήματα στην Αγγλία, Βόρεια Ιρλανδία και Ουαλία εφαρμόζονται οι συντελεστές που απεικονίζονται στον «Πίνακας 21». Υπάρχει το όριο απαλλαγής φορολόγησης έως τις 12.500 στερλίνες και έπειτα το εισόδημα διαχωρίζεται σε τρία κλιμάκια με συντελεστές 20% για τα εισοδήματα μέχρι τα 50.000, 40% έως τα 150.000 και 45% για το υπερβάλλον ποσό. Για τα εισοδήματα της Σκωτίας ισχύουν διαφορετικά όρια και συντελεστές όπως αναλύεται στον «Πίνακας 22». Ισχύει το ίδιο όριο μηδενικής φορολογίας όμως στο υπερβάλλον ποσό οι φορολογικοί συντελεστές ξεκινάνε από 19% και φτάνουν έως 46% με συνολικά έξι διαβαθμίσεις (ο.π. υποσημείωση 38)

Ωστόσο, την περίπτωση όπου το εισόδημα του φορολογούμενου ξεπεράσει τα 100.000 στερλίνες τότε θα μειωθεί το αφορολόγητο όριο του κατά £1 ανά £2 που ξεπερνάν τις 100.000 στερλίνες. Εάν το συνολικό τους εισόδημα ξεπεράσει τις £125.000 τότε δεν δικαιούται απαλλαγή από τον φόρο.

Παρόλο που οι συντελεστές φορολόγησης εφαρμόζονται στο ατομικό εισόδημα του κάθε φορολογούμενου, δίνεται η δυνατότητα στα έγγαμα ζευγάρια ή στα ζευγάρια με σύμφωνο συμβίωσης να επωφεληθούν από μεγαλύτερη φοροαπαλλαγή. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση όπου ένας από τους δύο συζύγους έχει ετήσιο εισόδημα κάτω από το όριο μηδενικής φορολόγησης, ήτοι 12.500 στερλίνες, μπορεί να αυξήσει το όριο μηδενικής φορολόγησης του δεύτερου συζύγου. Ουσιαστικά, το μέλος του ζευγαριού με το μικρότερο εισόδημα μπορεί να μεταφέρει ποσό ίσο με την διαφορά του ετήσιου εισοδήματος του από το αφορολόγητο όριο, στο δεύτερο μέλος. Προϋπόθεση για αυτή την αυξημένη φοροαπαλλαγή είναι ο επωφελούμενος σύζυγος να έχει εισόδημα λιγότερο από 50.000 στερλίνες και ειδικά για την Σκωτία 43.430 στερλίνες.⁴¹

4.4 Φόρος επιχειρηματικής δραστηριότητας

Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο φορολογούνται με ενιαίο φορολογικό συντελεστή 19% επί των κερδών τους. Ο συντελεστής αυτός εφαρμόζεται στις

⁴¹ GOV.UK, Marriage Allowance, [Online] <https://www.gov.uk/marriage-allowance>

εταιρίες του Ηνωμένου Βασιλείου αλλά και στις ξένες εταιρίες με υποκατάστημα ή γραφείο αντιπροσώπευσης στη χώρα. Αν η μία εταιρία δραστηριοποιείται στη χώρα, όμως η έδρα της βρίσκεται στο εξωτερικό, τότε φορολογείται με τον παρόντα συντελεστή μόνο για τα κέρδη από την εγχώρια δραστηριότητα της. Επίσης το εισόδημα από την υπεραξία μεταβίβασης γαιών, κτηρίων, εξοπλισμού κατοχυρωμένων εμπορικών σημάτων, μετοχών, κλπ., φορολογείται με τον ίδιο συντελεστή (ο.π. υποσημείωση 38).

Οι ατομικές εταιρίες και οι εταίροι κατόπιν διανομής των κερδών, θα φορολογηθούν σύμφωνα με την κλίμακα φορολόγησης των μισθωτών. Στην κλίμακα θα αναχθεί το συνολικό εισόδημα, δηλαδή το άθροισμα από επιχειρηματική δραστηριότητα, μισθούς και συντάξεις. Εάν το εισόδημα από αυτοαπασχόληση είναι λιγότερο από 1.000 στερλίνες τότε δεν προστίθεται στα λοιπά εισοδήματα του φορολογούμενου και δεν υπόκειται σε φορολόγηση. Η διάταξη αυτή προϋποθέτει πως από τα έσοδα της επιχείρησης δεν δύναται να αφαιρεθούν τυχόν έξοδα φορολογικής χρήσης.⁴²

4.5 Εισόδημα από ενοίκια

Όσον αφορά το εισόδημα από ενοίκια, δεν εφαρμόζεται φορολογικός συντελεστής όταν αυτό δεν ξεπερνάει τα £1.000. Εάν ξεπερνάει αυτό το όριο τότε προστίθεται στο εισόδημα από εργασία, συντάξεις και ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα και ανάγεται στην κλίμακα φορολόγησης φυσικών προσώπων. Ο ιδιοκτήτης των ακινήτων έχει την δυνατότητα να αφαιρέσει τα έξοδα που πραγματοποιούνται εντός της χρήσης και θα φορολογηθεί για το καθαρό αποτέλεσμα (ο.π. υποσημείωση 38).

4.6 Εισόδημα από μερίσματα

Το εισόδημα από μερίσματα φορολογείται αφού προηγηθεί η αφαίρεση του αφορολόγητου ορίου, ήτοι 2.000 στερλίνες. Το υπόλοιπο ποσό φορολογείται σύμφωνα με την κλίμακα του «Πίνακας 23». Η διαφορά με τις προηγούμενες πηγές εισοδήματος έγκειται στο γεγονός πως ενώ στην κλίμακα φορολόγησης υπάγεται το συνολικό εισόδημα, το εισόδημα από μερίσματα φορολογείται αυτοτελώς σύμφωνα με τους συντελεστές της εκάστοτε κλάσης. Δηλαδή, εάν το συνολικό εισόδημα από μισθούς, συντάξεις, ενοίκια και ατομική

⁴² GOV.UK, Corporation Tax, [Online] <https://www.gov.uk/corporation-tax>

επιχειρηματική δραστηριότητα είναι κάτω από 50.000 στερλίνες τότε στο εισόδημα από μερίσματα θα εφαρμοστεί συντελεστής 7,5%, ενώ θα φορολογηθεί με 32,5% και 38,1% για τις ανώτερες βαθμίδες.⁴³

Πίνακας 23 Κλίμακα φορολόγησης εισοδήματος από μερίσματα

| Συνολικό ετήσιο εισόδημα σε Στερλίνα (£) | Φορολογικός συντελεστής (%) |
|--|-----------------------------|
| 12.501 - 50.000 | 7.5% |
| 50.001 – 150.000 | 32.5% |
| 150.000 - | 38.1% |

Πηγή: GOV.UK, *Tax on dividends*, [Online] <https://www.gov.uk/tax-on-dividends>

4.7 Εισόδημα από τόκους καταθέσεων

Το εισόδημα από επιτόκιο φορολογείται μόνο στην περίπτωση όπου το άθροισμα του εισοδήματος από την εφαρμογή επιτοκίων μαζί με τις λοιπές πηγές εισοδήματος ξεπερνούν τα £17.570. Εάν ξεπερνάει αυτό το ποσό τότε φορολογείται με συντελεστή 10%. Το αφορολόγητο όριο εξαρτάται από το συνολικό ετήσιο εισόδημα όπως φαίνεται στον «Πίνακας 24». Εάν δεν ξεπερνάει τα 50.000 τότε το αφορολόγητο όριο ισούται με 1.000, ενώ στην επόμενη βαθμίδα μειώνεται στα 500 και στην τελευταία κλίμακα δεν υπάρχει αφορολόγητο όριο.⁴⁴

Πίνακας 24 Αφορολόγητο όριο στο εισόδημα από επιτόκιο

| Συνολικό ετήσιο εισόδημα σε Στερλίνα (£) | Αφορολόγητο όριο σε στερλίνες (£) |
|--|-----------------------------------|
| 12.501 - 50.000 | 1.000 |
| 50.001 – 150.000 | 500 |
| 150.000 - | 0 |

Πηγή: GOV.UK, *Tax on savings interest*, [Online] <https://www.gov.uk/apply-tax-free-interest-on-savings>

⁴³ GOV.UK, *Tax on dividends*, [Online] <https://www.gov.uk/tax-on-dividends>

⁴⁴ GOV.UK, *Tax on savings interest*, [Online] <https://www.gov.uk/apply-tax-free-interest-on-savings>

4.8 Πνευματική ιδιοκτησία

Το εισόδημα που προκύπτει από τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας φορολογούνται σύμφωνα με την κλίμακα του φόρου εισοδήματος. Από το ποσό αυτών των εσόδων δύναται να αφαιρεθούν τυχόν έξοδα που πραγματοποιήθηκαν με σκοπό τη δημιουργία αυτού του εισοδήματος, όπως αναλύεται στην ιστοσελίδα της εταιρίας PWC.⁴⁵

4.9 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Στο Ηνωμένο Βασίλειο ο βασικός συντελεστής του ΦΠΑ για τα περισσότερα αγαθά και υπηρεσίες είναι 20%. Σε συγκεκριμένες κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών, όπως είναι παιδικά καθίσματα αυτοκινήτων, οικιακή ενέργεια κ.λπ. επιβάλλεται συντελεστής επί της καθαρής αξίας τους 5%. Ειδική διάταξη ορίζει πως δεν θα εφαρμόζεται συντελεστής ΦΠΑ βιβλία και εφημερίδες, παιδικά ρούχα και παπούτσια, κράνη μοτοσυκλετών μεταξύ άλλων.⁴⁶

⁴⁵ PWC, 2021, Individual - Income determination [Online], <https://taxsummaries.pwc.com/united-kingdom/individual/income-determination>

⁴⁶ GOV.UK, VAT: detailed information [Online] www.gov.uk/browse/tax/vat

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

5.1 Φορολογική Κατοικία

Και στις τρεις υπό εξέταση χώρες, ο έλεγχος της φορολογικής κατοικίας θα πρέπει να πληροί τα ίδια κριτήρια ώστε να κριθεί το φυσικό πρόσωπο φορολογικός κάτοικος της χώρας. Τα κοινά χαρακτηριστικά είναι οι 183 ημέρες διαμονής στο εσωτερικό μιας χώρας, η μισθωτή και μη μισθωτή επαγγελματική δραστηριότητα όταν πραγματοποιείτε εντός της χώρας (ο.π. υποσημειώσεις 1, 27, 38)

5.2 Παρακράτηση φόρου

Ενώ και οι 3 χώρες εφαρμόζουν το μέτρο της παρακράτησης του φόρου στην πηγή, όσον αφορά τα εισόδημα που προέρχεται από μισθωτή εργασία, συντάξεις, τόκους καταθέσεων, υπάρχουν διαφορετικά κριτήρια για την υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Στην Ελλάδα και στην Γαλλία, οι φορολογούμενοι οφείλουν να υποβάλλουν φορολογική δήλωση σε κάθε περίπτωση απόκτησης εισοδήματος, ανεξαρτήτως πηγής και ανεξαρτήτως ποσού. Στο Ηνωμένο Βασίλειο απαλλάσσονται της υποχρέωσης στις περιπτώσεις όπου έχει προηγηθεί παρακράτηση πριν την απόδοση του εισοδήματος, μέχρι να ξεπεραστεί το θεσμοθετημένο όριο, ή το εισόδημα από άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος ή από είσπραξη ενοικίων είναι κάτω από το μη φορολογούμενο όριο, δηλαδή £1000 (ο.π. υποσημειώσεις 22, 30, 38)

5.3 Τρόπος φορολόγησης

Αναφορικά με τον τρόπο φορολόγησης του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις, υπάρχουν διαφορές σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο υπάγεται το εισόδημα στην κλίμακα φορολόγησης, όμως η αναγωγή σε αυτή πραγματοποιείται με την ίδια μέθοδο, δηλαδή προοδευτικά. Επεξηγηματικά, στην Ελλάδα και στο Ηνωμένο Βασίλειο υπάγεται το ατομικό εισόδημα του κάθε φορολογούμενου στην προοδευτική κλίμακα φορολόγησης. Η διαφορά στις δύο έγκειται στις μειώσεις του φόρου όπου στην πρώτη περίπτωση

αφαιρούνται μετά τον υπολογισμό ενώ στην δεύτερη υπάρχει το αφορολόγητο όριο. Και στις δύο περιπτώσεις η φορολογική ελάφρυνση επηρεάζεται από την οικογενειακή κατάσταση, στην Ελλάδα αλλάζει το ύψος της μείωσης ενώ στην Βρετανία μπορεί να μειωθεί ο φόρος των έγγαμων ζευγαριών κατά περιπτώσεις όπως έχει αναλυθεί. Στην Γαλλία, όπως έχει προαναφερθεί, υπολογίζεται το συνολικό οικογενειακό εισόδημα και στην συνέχεια υπάγεται στην κλίμακα αφού πρώτα επιμεριστεί με τους συντελεστές «του οικογενειακού λόγου» (ο.π. υποσημειώσεις 4, 28, 38)

5.4 Φορολογικοί συντελεστές φόρου εισοδήματος

Και οι τρεις χώρες έχουν διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές με διαφορετικό εύρος όπως παρατηρείτε στα «Γράφημα 3» και «Γράφημα 4». Στην Ελλάδα οι φορολογικοί συντελεστές αλλάζουν ανά €10.000 φορολογητέου εισοδήματος μέχρι τα €40.000. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που δημοσίευσε η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) για τις δηλώσεις εισοδήματος του 2020 το μεγαλύτερο ποσοστό φορολογούμενων, ποσοστό που αγγίζει το 72%, ανήκει στις δύο πρώτες κλίμακες και ιδιαίτερα το 55% φορολογείται σύμφωνα με την πρώτη κατηγορία.⁴⁷ Στην Γαλλία οι διαβαθμίσεις δεν είναι τόσο ισοσκελισμένες καθώς η πρώτη κλίμακα έχει εύρος €10.064, η δεύτερη €15.595 και οι επόμενες δύο €47.710 και €84.437. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία από το γαλλικό υπουργείο οικονομικών η συντριπτική πλειοψηφία των φορολογουμένων στην Γαλλία φορολογείται με την δεύτερη κλίμακα με ποσοστό 52% ενώ το επόμενο μεγαλύτερο ποσοστό βρίσκεται στην πρώτη κατηγορία με μηδενικό συντελεστή φορολόγησης.⁴⁸ Στην Μεγάλη Βρετανία υπάρχουν τέσσερις διαφορετικές κλίμακες φορολόγησης όπου η πρώτη αφορολόγητη κλίμακα φτάνει έως τα £12.500, τα επόμενα £37.500 φορολογούνται σύμφωνα με την δεύτερη, η επόμενη βαθμίδα έχει εύρος £100.000 και το υπερβάλλον ποσό έχει έναν συντελεστή. Αξιοσημείωτα είναι τα στατιστικά της κατανομής των φορολογουμένων στις τέσσερις κλίμακες. Σύμφωνα με το Βρετανικό υπουργείο οικονομικών, το 83% των φορολογουμένων έχει εισόδημα που υπάγεται στην δεύτερη βαθμίδα, ακολουθεί η τρίτη

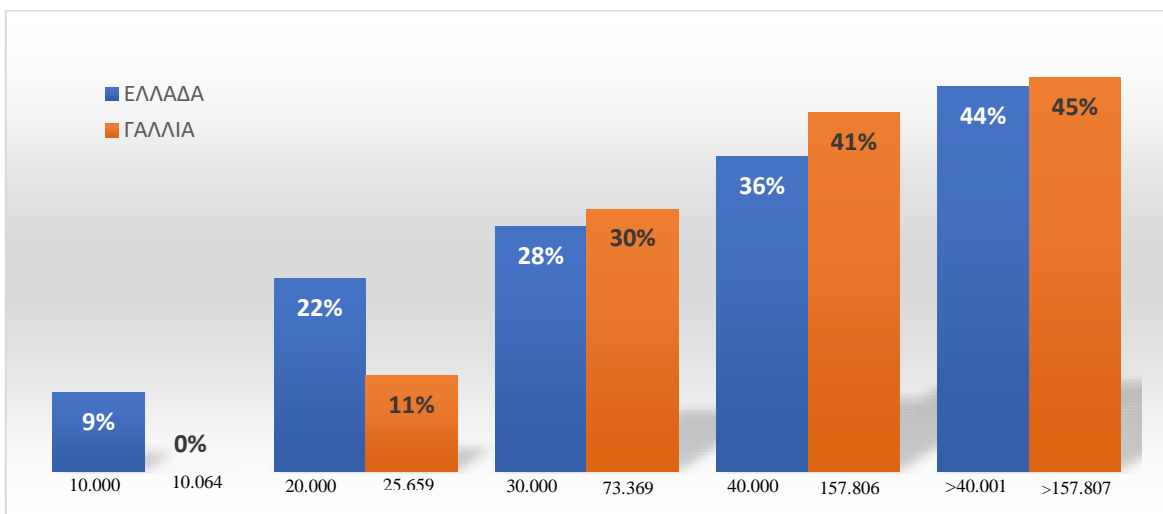
⁴⁷ ΑΑΔΕ, Ετήσια στατιστικά δελτία, [Online] <https://www.aade.gr/menoy/statistika-deiktos/eisodima/etisia-statistika-deltia>

⁴⁸ Republique Francaise, Je déclare mon impôt sur la fortune immobilière [Online] <https://www.impots.gouv.fr/portail/node/14434>

βαθμίδα με 13% ενώ μόλις το 2,5% ανήκει στην κατηγορία στην οποία δεν εφαρμόζεται φορολογικός συντελεστής.⁴⁹

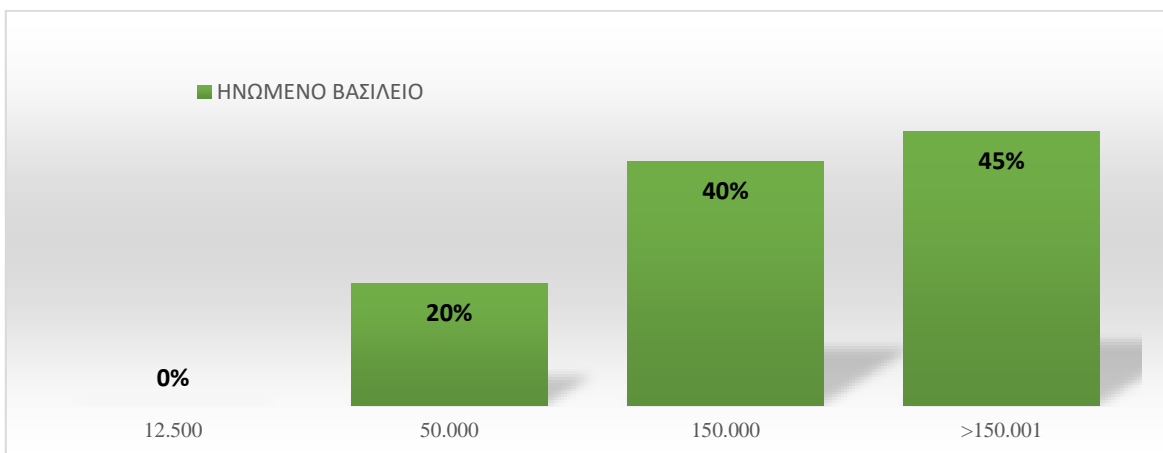
Οι ελεύθεροι επαγγελματίες φορολογούνται και στις τρεις περιπτώσεις με την ίδια κλίμακα όπως και στις υπόλοιπες πηγές εισοδήματος. Στην Ελλάδα όμως δεν επωμίζονται την ελάφρυνση του φόρου.

Γράφημα 3: Όρια αλλαγής των φορολογικών συντελεστών Ελλάδα, Γαλλία σε ευρώ (€)



Πηγή: Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Νόμος 4172/2013, άρθρο 15, παρ. 1), Πρεσβεία της Ελλάδος στο Παρίσι, Οδηγός επιχειρείν στη Γαλλία 2020

Γράφημα 4: Όρια αλλαγής των φορολογικών συντελεστών Ηνωμένο Βασίλειο σε στερλίνες (£)



Πηγή: Πρεσβεία της Ελλάδος στο Λονδίνο, Οδηγός επιχειρείν στο Ηνωμένο Βασίλειο 2020

⁴⁹ GOV.UK, 2021, Summary Statistics [Online] <https://www.gov.uk/government/statistics/income-tax-liabilities-statistics-tax-year-2018-to-2019-to-tax-year-2021-to-2022/summary-statistics#income-tax-payer-numbers-by-type>

Παρατηρώντας τα στατιστικά στοιχεία γεννάται το ερώτημα για τις μεγάλες διαφορές στο πλήθος των φορολογουμένων που βρίσκονται σε κάθε φορολογική κατηγορία και συγκεκριμένα πως στην Ελλάδα η πλειοψηφία των φορολογουμένων υπάγεται στην πρώτη κλίμακα εισοδήματος ενώ στις άλλες δύο εξεταζόμενες χώρες η πλειοψηφία ξεπερνά το πρώτο ‘κατώφλι’ αλλαγής συντελεστή. Το γεγονός αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην διαφορά που υπάρχει στον βασικό μισθό της κάθε χώρας. Όπως απεικονίζεται και στον «Πίνακας 25» όπου απεικονίζονται τα κατώτατα όρια μισθών στις τρεις χώρες σε ευρώ, η Ελλάδα το έτος 2020 είχε σχεδόν τον υποδιπλάσιο βασικό μισθό από τις άλλες δύο περιπτώσεις. Όποτε γίνεται αντιληπτή η διαφορά που υπάρχει μεταξύ της Ελλάδος και των άλλων δύο χωρών, όμως ακολουθεί το ερώτημα για την μεγάλη διαφορά που υπάρχει μεταξύ Γαλλίας και Βρετανίας.

Πίνακας 25 Κατώτατα όρια μισθών ανά χώρα σε ευρώ

| Χώρες | 1ο Εξάμηνο 2020 | 2ο Εξάμηνο 2020 |
|------------------|-----------------|-----------------|
| Ελλάδα | 758,33 | 758,33 |
| Γαλλία | 1.539,42 | 1.539,42 |
| Ηνωμένο Βασίλειο | 1.598,69 | 1.583,31 |

Πηγή: Eurostat Minimum wage statistics, [Online] <https://ec.europa.eu/eurostat/web/labour-market/earnings/main-tables>

5.5 Εισφορές εργαζομένων και εργοδοτικές εισφορές

Όπως αναφέρθηκε και στην εισαγωγή από τις τρεις υπό εξέταση χώρες οι φορολογικοί κάτοικοι της Γαλλίας των οποίων το εισόδημα προέρχεται από μισθωτή εργασία είναι οι πιο επιβαρυνόμενοι, τόσο ανάμεσα στο δείγμα των τριών χωρών αλλά και σε όλη την Ευρώπη ενώ του Ηνωμένου Βασιλείου είναι από τους λιγότερο επιβαρυνμένους. Αυτό οφείλεται στην διαφορά που υπάρχει στις εισφορές των εργαζομένων. Όπως απεικονίζεται στον «Πίνακας 26» οι εισφορές των εργαζομένων αγγίζουν σχεδόν τα διπλάσια ποσοστά επιβάρυνσης σε σύγκριση με τις άλλες δύο χώρες για τα δύο τελευταία έτη, ήτοι 2020-2021. Σημαντική ωστόσο απόκλιση υπάρχει στην μελέτη των εργοδοτικών εισφορών, δηλαδή τις εισφορές που καταβάλει ο εργοδότης για τους εργαζομένους που απασχολεί. Όπως αναγράφεται στον «Πίνακας 27» οι εργοδοτικές εισφορές αγγίζουν το 45% επιπλέον επιβάρυνσης σε σύγκριση

με 22,54% για την Ελλάδα και 13,8% για την Βρετανία με σημείο αναφοράς το έτος 2021. Όπως γίνεται κατανοητό η συνολική επιβάρυνση εισφορών που αντιστοιχεί στον μισθό ενός εργαζομένου της Γαλλίας είναι πάνω από διπλάσια σε σχέση με τις άλλες δύο χώρες αλλά και σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο.⁵⁰

Πίνακας 26 Εισφορές εργαζομένων 2018-2021

| Χώρες | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 |
|------------------|-------|-------|-------|-------|
| Ελλάδα | 16,00 | 16,00 | 15,75 | 14,12 |
| Γαλλία | 23,00 | 23,00 | 23,00 | 23,00 |
| Ηνωμένο Βασίλειο | 2,00 | 2,00 | 14,00 | 14,00 |
| ΕΕ | 14,53 | 14,91 | 14,99 | 14,88 |

Πηγή: KPMG, *Employee Social Security Tax Rates [Online]*

<https://home.kpmg/xx/en/home/services/tax/tax-tools-and-resources/tax-rates-online/social-security-employee-tax-rates-table.html>

Πίνακας 27 Εργοδοτικές εισφορές 2018-2021

| Χώρες | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 |
|------------------|-------|-------|-------|-------|
| Ελλάδα | 25,06 | 25,06 | 24,81 | 22,54 |
| Γαλλία | 45,00 | 45,00 | 45,00 | 45,00 |
| Ηνωμένο Βασίλειο | 13,80 | 13,80 | 13,80 | 13,80 |
| ΕΕ | 22,38 | 21,28 | 21,47 | 21,29 |

Πηγή: KPMG, *Employer Social Security Tax Rates [Online]*

<https://home.kpmg/xx/en/home/services/tax/tax-tools-and-resources/tax-rates-online/social-security-employer-tax-rates-table.html>

⁵⁰ KPMG, *Employee Social Security Tax Rates [Online]* <https://home.kpmg/xx/en/home/services/tax/tax-tools-and-resources/tax-rates-online/social-security-employee-tax-rates-table.html>

KPMG, *Employer Social Security Tax Rates [Online]* <https://home.kpmg/xx/en/home/services/tax/tax-tools-and-resources/tax-rates-online/social-security-employer-tax-rates-table.html>

5.6 Φορολόγηση νομικών προσώπων

Τα νομικά πρόσωπα, όπως έχει αναλυθεί, φορολογούνται με διαφορετικά κριτήρια. Και στις τρεις χώρες φορολογούνται για όλο το εύρος του κέρδους που προκύπτει, δηλαδή δεν υπάρχει αφορολόγητο όριο. Στην Ελλάδα και στην Βρετανία υπάρχει ενιαίος φορολογικός συντελεστής 24% και 19% αντίστοιχα ενώ στην Γαλλία εφαρμόζεται διαφορετικός συντελεστής ανάλογα με τα κύκλο εργασιών της κάθε εταιρίας και με δεύτερο κριτήριο το ύψος των κερδών. Σε κάθε περίπτωση οι συντελεστές που θα εφαρμοστούν θα είναι 15% ή 28% ή 31%. Οι συντελεστές αφορούν την χρήση του 2020 ή στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου την χρήση 6 Απριλίου 2019 έως 5 Απριλίου 2020. Ο «Πίνακας 28» απεικονίζει συγκεντρωτικά τους διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές εταιριών για τις τρεις χώρες (ο.π. υποσημειώσεις 11, 15, 31, 38)

Πίνακας 28 Σύγκριση φορολογικών συντελεστών νομικών προσώπων 2020

| Ελλάδα | Γαλλία | Ηνωμένο Βασίλειο |
|--------|--------|------------------|
| 24% | 15% | 19% |
| | 28% | |
| | 31% | |

Πηγή: Νόμος 4172/2013, άρθρο 29, Οδηγός επιχειρείν στη Γαλλία 2020, GOV.UK, Corporation Tax, [Online] <https://www.gov.uk/corporation-tax>

5.7 Μερίσματα

Η σύγκριση των φορολογικών συντελεστών των μερισμάτων έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθώς υπάρχει μεγάλη απόκλιση στους συντελεστές όπως απεικονίζονται στον «Πίνακας 29». Συγκεκριμένα, στην Ελλάδα τα μερίσματα φορολογούνται με σταθερό συντελεστή 5%, ενώ στην Γαλλία ο αντίστοιχος συντελεστής ανέρχεται στο 30% όπου το 12,8% αφορά φορολογικές εισφορές και το υπόλοιπο 17,2% αφορά κοινωνικές εισφορές, όπως αναλύθηκε προηγουμένως. Στην Μεγάλη Βρετανία η φορολόγηση δεν εφαρμόζεται με σταθερό συντελεστή αλλά υπάγεται σε κλίμακα η οποία αποτελείται από τέσσερα στρώματα όπου ο συντελεστής δύναται να φτάσει από 0% μέχρι 38,1% στο ανώτερο κλιμάκιο. Η κλίμακα δεν είναι προοδευτική, που σημαίνει πως ο συντελεστής εφαρμόζεται για το σύνολο του

εισοδήματος από μερίσματα, αφού πρώτα αφαιρεθεί το αφορολόγητο όριο των 2000 στερλινών (ο.π. υποσημειώσεις 17, 27, 38)

Πίνακας 29 Σύγκριση φορολογικών συντελεστών μερισμάτων 2020

| Ελλάδα | Γαλλία | Ηνωμένο Βασίλειο |
|--------|--------|------------------|
| 5% | 30% | 0% |
| | | 7,50% |
| | | 32,50% |
| | | 38,10% |

Πηγή: Νόμος 4172/2013, άρθρο 40, Οδηγός επιχειρείν στη Γαλλία 2020, Οδηγός επιχειρείν στο Ηνωμένο Βασίλειο 2020

5.8 Τόκοι Καταθέσεων

Όσον αφορά το εισόδημα που προέρχεται από τόκους καταθέσεων, η υπαγωγή σε φορολόγηση πραγματοποιείται με παρόμοιο τρόπο και στις τρεις χώρες. Στην Ελλάδα και στην Γαλλία εφαρμόζεται ενιαίος φορολογικός συντελεστής 15% και 30% αντίστοιχα ενώ στην Μεγάλη Βρετανία εφαρμόζεται 10% μόνο αν το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου ξεπεράσει το όριο μηδενικής φορολογίας το οποίο εξαρτάται από το ύψος του συνολικού εισοδήματος (ο.π. υποσημειώσεις 17, 27, 38).

Πίνακας 30 Σύγκριση φορολογικών συντελεστών τόκων καταθέσεων 2020

| Ελλάδα | Γαλλία | Ηνωμένο Βασίλειο |
|--------|--------|------------------|
| 15% | 30% | 0% |
| | | 10% |

Πηγή: Νόμος 4172/2013, άρθρο 40, Οδηγός επιχειρείν στη Γαλλία 2020, Οδηγός επιχειρείν στο Ηνωμένο Βασίλειο 2020

5.9 Δικαιώματα

Με τον ίδιο τρόπο εφαρμόζεται και η φορολόγηση των δικαιωμάτων. Στην Ελλάδα και στην Γαλλία ο φορολογικός συντελεστής ανέρχεται στο 20% και 30% αντίστοιχα, όπως φαίνεται στον «Πίνακας 31». Στην Μεγάλη Βρετανία το ποσό από δικαιώματα προστίθεται στο

υπόλοιπο εισόδημα του φορολογούμενου και το άθροισμα υπάγεται στην κλίμακα του φόρου εισοδήματος (ο.π. υποσημειώσεις 17, 27, 38).

Πίνακας 31 Σύγκριση φορολογικών συντελεστών δικαιωμάτων 2020

| Ελλάδα | Γαλλία | Ηνωμένο Βασίλειο |
|--------|--------|-------------------|
| 20% | 30% | Φόρος εισοδήματος |

Πηγή: Νόμος 4172/2013, άρθρο 40, Οδηγός επιχειρείν στη Γαλλία 2020, PWC, 2021, *Individual - Income determination [Online]*, <https://taxsummaries.pwc.com/united-kingdom/individual/income-determination>

5.10 Ενοίκια

Αποτελεί σημείο ενδιαφέροντος η φορολόγηση ου εισοδήματος από ενοικίαση ακινήτων όπως αναλύεται στον «Πίνακας 32». Στην Ελλάδα υπάρχει μία προοδευτική κλίμακα η οποία εξαρτάται από το ύψος των εσόδων που προέρχονται από ενοίκια και οι τρεις συντελεστές που την απαρτίζουν ανέρχονται σε 15%, 35% και 45%. Στην Γαλλία υπάρχουν δύο καθεστώτα φορολόγησης τα οποία έχουν τον ίδιο συντελεστή, δηλαδή 20% και η διαφορά ανάμεσα τους αφορά τον υπολογισμό τους εισοδήματος προς φορολόγηση. Στην Μεγάλη Βρετανία το εισόδημα από ενοίκια προστίθεται στα λοιπά εισοδήματα και φορολογείται με τον φόρο εισοδήματος όταν ξεπερνάει το αφορολόγητο όριο των 1.000 στερλινών (ο.π. υποσημειώσεις 18, 36, 38)

Πίνακας 32 Σύγκριση φορολογικών συντελεστών ενοικίων 2020

| Ελλάδα | Γαλλία | Ηνωμένο Βασίλειο |
|--------|--------|-------------------|
| 15% | 20% | 0% |
| 35% | | Φόρος εισοδήματος |
| 45% | | |

Πηγή: Νόμος 4172/2013, άρθρο 40, Οδηγός επιχειρείν στη Γαλλία 2020, Οδηγός επιχειρείν στο Ηνωμένο Βασίλειο 2020

5.11 Εισόδημα στην αλλοδαπή

Το εισόδημα που αποκτάται σε κάθε μια από τις χώρες φορολογείται σύμφωνα με τον συντελεστή που εφαρμόζεται στην εκάστοτε πηγή εισοδήματος, όπως ορίζεται από τον φορολογικό κώδικα της κάθε χώρας. Όταν φορολογικός κάτοικος Ελλάδος αποκτήσει εισόδημα από χώρα του εξωτερικού, το οποίο έχει φορολογηθεί με τους αντίστοιχους φορολογικούς συντελεστές, τότε στο εν λόγω εισόδημα θα εφαρμοστούν οι συντελεστές φορολόγησης σύμφωνα με τον ελληνικό κώδικα φορολόγησης, όμως από το αποτέλεσμα θα αφαιρεθεί ο φόρος που έχει καταβληθεί στην αλλοδαπή. Η ίδια διαδικασία θα πραγματοποιηθεί εάν το φυσικό πρόσωπο κατοικεί στο Ηνωμένο Βασίλειο ή στην Γαλλία εξαιτίας των συμφωνιών μεταξύ των χωρών περί αποφυγής διπλής φορολόγησης. Συγκεκριμένα, η Ελλάδα έχει συνάψει Συμφωνίες Αποφυγής Διπλής Φορολόγησης με 56 χώρες, ειδικότερα με την Γαλλία από το 1963 και το Ηνωμένο Βασίλειο από το 1953.⁵¹ Το εισόδημα μπορεί να προέρχεται από όλες τις πηγές εισοδήματος που έχουν αναλυθεί προηγουμένως, δηλαδή από σύνταξη, εισόδημα από ενοίκια, τόκους αποταμίευσης, μισθούς ή και μερίσματα εταιρειών. Η Μεγάλη Βρετανία προσφέρει απαλλαγή φορολόγησης εάν το εισόδημα στην αλλοδαπή προέρχεται μόνο από μερίσματα στο σύνολο τους, δεν ξεπερνούν τα £2.000.⁵²

5.12 Μεταφορά φορολογικής κατοικίας στην Ελλάδα

Ωστόσο η φορολογική αρχή δίνει την δυνατότητα ένταξης των φορολογουμένων που μεταφέρουν την φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα και αποκτούν εισόδημα στην αλλοδαπή, σε εναλλακτικής φορολόγηση. Εφόσον ο φορολογούμενος ζούσε στο εξωτερικό για τουλάχιστον επτά από τα προηγούμενα οκτώ φορολογικά έτη και μπορεί να αποδείξει πως είτε ο ίδιος είτε συγγενικό πρόσωπο είτε νομικό πρόσωπο της ημεδαπής στο οποίο συμμετέχει κατά πλειοψηφία, πραγματοποιεί επένδυση μεγαλύτερη των €500.000 σε ακίνητα, επιχειρήσεις, μερίδια σε νομικά πρόσωπα, κινητές αξίες ή μετοχές στην Ελλάδα

⁵¹ ΑΑΔΕ, Κείμενα συμβάσεων / συμφωνιών αποφυγής διπλής φορολογίας της Ελλάδας, [Online] <https://www.aade.gr/keimena-symbaseon-symfonion-apofygis-diplis-forologias-tis-elladas-me-0>

⁵² Νόμος 4172/2013, άρθρο 9

Republique Francaise, Taxation of foreign-source income [Online]

<https://www.impots.gouv.fr/portail/particulier/je-declare-mon-impot-sur-la-fortune-immobiliere>

GOV.UK, Tax on foreign income, [Online] <https://www.gov.uk/tax-foreign-income/non-domiciled-residents>

μπορεί να αιτηθεί την ένταξη στην εναλλακτική φορολόγηση. Πρέπει να σημειωθεί πως η επένδυση θα πρέπει να ολοκληρωθεί σε διάστημα τριών ετών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Στην περίπτωση αυτή, στο φυσικό πρόσωπο επιβάλλεται σταθερός φόρος €100.000 για το εισόδημα της αλλοδαπής και υπάρχει η δυνατότητα επέκτασης της συγκεκριμένης διάταξης σε συγγενικό πρόσωπο όπου θα επιβάλλεται €20.000 φόρος σε κάθε δηλωμένο πρόσωπο. Η διάταξη έχει ισχύ 15 έτη χωρίς την δυνατότητα επέκτασης, ωστόσο εάν σε κάποια χρήση δεν καταβληθεί ολόκληρος ο φόρος προς πληρωμή τότε λήγει η ισχύς της συγκεκριμένης διάταξης και συνεχίζει να φορολογείται σύμφωνα με το κανονικό καθεστώς. Με την καταβολή του οριζόμενου φόρου δεν υπάρχει επιπλέον υποχρέωση φορολόγησης για το εισόδημα στην αλλοδαπή εντούτοις φορολογείται κανονικά για το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα.⁵³

Ειδική διάταξη εναλλακτικής φορολόγησης ορίζει επίσης την αντιμετώπιση φορολογουμένων που μεταφέρουν την φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα και είναι δικαιούχοι σύνταξης από το εξωτερικό. Οι προϋποθέσεις ένταξης σε αυτή την περίπτωση είναι δύο και συγκεκριμένα ορίζεται πως ο φορολογούμενος θα πρέπει να μην ήταν φορολογικός κάτοικος Ελλάδος τουλάχιστον τα πέντε από τα τελευταία έξι έτη και η προηγούμενη φορολογική του κατοικία να ήταν σε κράτος με το οποίο η Ελλάδα έχει υπογράψει συμφωνία διοικητικής συνεργασίας ως προς την φορολογία. Εφόσον εγκριθεί η αίτηση του φορολογούμενου τότε επιβάλλεται σταθερός συντελεστής φορολόγησης 7% για το εισόδημα που προκύπτει στην αλλοδαπή μέχρι το πέρας 15 φορολογικών ετών. Σημειώνεται πως εάν σε κάποια φορολογική χρήση ο φορολογούμενος δεν καταβάλλει το συνολικό ποσό του φόρου που θα προκύψει τότε αυτομάτως εντάσσεται στο κανονικό καθεστώς φορολόγησης και αποκλείεται από την συγκεκριμένη διάταξη.⁵⁴

Αξίζει να σημειωθεί πως πέραν των προαναφερόμενων, ορίζεται ειδική διάταξη για τους φορολογούμενους που μεταφέρουν την φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα από χώρα του εξωτερικού και αποκτούν εισόδημα στην ημεδαπή. Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις ένταξης στην διάταξη, το φυσικό πρόσωπο υπόκειται σε φορολόγηση και σε ειδική εισφορά αλληλεγγύης μόνο για το 50% του εισοδήματος του που προέρχεται από μισθωτή εργασία

⁵³ Νόμος 4172/2013, άρθρο 5Α

⁵⁴ Νόμος 4172/2013, άρθρο 5Β

και άσκηση ατομική επιχειρηματικής δραστηριότητας στην ημεδαπή. Για την ένταξη στον ειδικό τρόπο φορολόγησης, το φυσικό πρόσωπο θα πρέπει να μην ήταν φορολογικός κάτοικος Ελλάδος τουλάχιστον τα πέντε από τα τελευταία έξι έτη, να προέρχεται από κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. ή από κάποιο άλλο κράτος με το οποίο η Ελλάδα έχει υπογράψει συμφωνία διοικητικής συνεργασίας ως προς την φορολογία. Επίσης, θα πρέπει να διατηρεί εργασιακή σχέση με νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα της ημεδαπής ή αλλοδαπής επιχείρησης που δραστηριοποιείται μόνιμα στην Ελλάδα και θα πρέπει να δηλώσει πως θα παραμείνει για τουλάχιστον δύο έτη στην Ελλάδα. Οι παραπάνω προϋποθέσεις θα πρέπει να ισχύουν σωρευτικά και εφόσον εγκριθεί από την φορολογική αρχή, ο φορολογούμενος εμπίπτει στην συγκεκριμένη διάταξη μέχρι το πέρας επτά ετών από την ημερομηνία της αίτησης. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος σταματήσει να πληροί κάποια από τις προϋποθέσεις, τότε η ισχύς της συγκεκριμένης διάταξης διακόπτεται και υπόκεινται σε κανονική φορολόγηση.⁵⁵

5.13 Ειδικός τρόπος φορολόγησης αλλοδαπού εισοδήματος στο Ηνωμένο

Βασίλειο

Στο Ηνωμένο Βασίλειο ορίζεται ειδικός τρόπος φορολόγησης στην περίπτωση που ένα φυσικό πρόσωπο κατοικεί εντός της χώρας αλλά δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί φορολογικός κάτοικος Βρετανίας, και έχει εισόδημα στην αλλοδαπή. Επίσης, εντάσσεται σε αυτό το καθεστώς εάν το εισόδημα του ξεπερνά τα £2,000 και έρχεται με κάποιο τρόπο εντός της χώρας, όπως πχ εάν το μεταφέρει σε τραπεζικό λογαριασμό της Βρετανίας. Σε αυτή την περίπτωση ο φορολογικός μηχανισμός δίνει την επιλογή στον φορολογούμενο είτε να υπαχθεί το εισόδημα του σε κανονική φορολόγηση με τους αντίστοιχους συντελεστές, είτε να ενταχθεί στο καθεστώς φορολόγησης σύμφωνα με την 'βάση εμβασμάτων'. Στην δεύτερη περίπτωση ο φορολογούμενος πληρώνει σταθερό ετήσιο φόρο £30,000 εάν έμενε στη χώρα τα επτά από τα τελευταία εννέα έτη ή £60,000 εάν έμενε στην χώρα τα δώδεκα από τα τελευταία δεκατέσσερα έτη. Η παραπάνω διάταξη εφαρμόζεται

⁵⁵ Νόμος 4172/2013, άρθρο 5Γ

μόνο για το εισόδημα αλλοδαπής και στο εισόδημα ημεδαπής εφαρμόζονται οι συντελεστές φορολόγησης.⁵⁶

⁵⁶ GOV.UK, Tax on foreign income, [Online] <https://www.gov.uk/tax-foreign-income/non-domiciled-residents>
PWC, 2021, Individual - Income determination [Online], <https://taxsummaries.pwc.com/united-kingdom/individual/income-determination>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

6.1 Γενικά συμπεράσματα

Συμπερασματικά, οι τρεις χώρες που εξετάστηκαν εφαρμόζουν την φορολογική πολιτική τους προσαρμοσμένη στις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά της κάθε χώρας και επομένως τα φορολογικά συστήματα έχουν διαφορές στην εφαρμογή τους. Οι διαφορές αυτές έγκειται περισσότερο στον τρόπο εφαρμογής της φορολόγησης, καθώς το κάθε φορολογικό σύστημα προβλέπει διαφορετική αντιμετώπιση ως προς την υπαγωγή του εισοδήματος σε φορολόγηση. Επίσης, υπάρχουν σημαντικές διαφορές στην εφαρμογή των ελαφρύνσεων στον φόρο, και όπως έχει αναλυθεί, στους συντελεστές φορολόγησης για κάθε κατηγορία εισοδήματος. Σημαντική διαφορά υπάρχει στον καθορισμό του φορολογικού έτους της Βρετανίας και των άλλων δύο χωρών. Επιπλέον, παρατηρείται διαφορετική αντιμετώπιση στην φορολόγηση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιείται σε κάθε χώρα υπό εξέταση.

Ωστόσο, υπάρχουν και κοινά χαρακτηριστικά που παρατηρούνται κατά την μελέτη των φορολογικών συστημάτων και των τριών χωρών. Αρχικά, και στις τρεις χώρες εφαρμόζεται προοδευτική κλίμακα φορολόγησης για τον φόρο εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις, παρόλο που τα όρια μεταβολής του φορολογικού συντελεστή διαφέρουν, τα τρία φορολογικά συστήματα εφαρμόζουν προοδευτική κλίμακα φορολόγησης για τον φόρο εισοδήματος. Επιπρόσθετα, τα κριτήρια για τον χαρακτηρισμό της φορολογικής κατοικίας είναι ίδια, εφαρμόζουν σταθερό εταιρικό συντελεστή φορολόγησης, και οι τρεις εφαρμόζουν παρακράτηση του φόρου στην πηγή για ορισμένες κατηγορίες εισοδήματος όπως η μισθωτή εργασία, οι συντάξεις και οι τόκοι καταθέσεων.

Το φορολογικό σύστημα της Ελλάδος ορίζει συγκεκριμένους όρους σύμφωνα με τους οποίους ένα πρόσωπο θεωρείται φορολογικός κάτοικος της χώρας και φορολογείται σύμφωνα με τους νόμους της Ελλάδας. Το εισόδημα που προέρχεται από μισθωτή εργασία και συντάξεις υπάγεται σε φορολόγηση σύμφωνα με την προοδευτική κλίμακα που έχει οριστεί και σε αντίθεση με τις άλλες χώρες, δεν ορίζεται αφορολόγητο όριο, αλλά μεταγενέστερη μείωση στον φόρο που προκύπτει. Το ύψος της μείωσης ορίζεται σύμφωνα με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά ενώ ο φόρος σε αυτές τις περιπτώσεις παρακρατείται στην

πηγή πριν την καταβολή του εισοδήματος. Με την ίδια κλίμακα φορολογείται και το εισόδημα από ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα χωρίς την εφαρμογή των μειώσεων. Όσον αφορά την φορολόγηση των εταιρικών κερδών φορολογούνται με σταθερό συντελεστή, ενώ εφαρμόζονται επιπλέον επιβαρύνσεις. Στο εισόδημα που προκύπτει από το κεφάλαιο επιβάλλεται σταθερός συντελεστής με εξαίρεση τα έσοδα από ενοικίαση ακινήτου, όπου στην συγκεκριμένη περίπτωση καθορίζεται προοδευτικός συντελεστής. Στην Ελλάδα υπάρχει και ο φόρος ιδιοκτησίας ακινήτου (ΕΝΦΙΑ), ενώ επίσης είναι η μοναδική χώρα της μελέτης στην οποία εφαρμόζεται η φορολόγηση σύμφωνα με της αντικειμενικές δαπάνες του φορολογούμενου.

Το φορολογικό σύστημα της Γαλλίας ορίζει με τα ίδια κριτήρια όπως αυτά της Ελλάδας τους φορολογικούς κατοίκους οι οποίοι φορολογούνται σύμφωνα τον γαλλικό κώδικα φορολογίας. Ορίζεται, επίσης, προοδευτική κλίμακα φορολόγησης εισοδήματος στην οποία υπάρχει όριο μηδενικής φορολόγησης. Για την υπαγωγή του εισοδήματος στην κλίμακα προηγείται επιμερισμός του εισοδήματος ανάλογα με τα άτομα του νοικοκυριού στο οποίο κατοικεί ο φορολογούμενος. Στην Γαλλία εφαρμόζεται επίσης η παρόμοια παρακράτηση φόρου στο εισόδημα που προέρχεται από μισθωτή εργασία και συντάξεις πριν την καταβολή του. Όσον αφορά το εισόδημα επιχειρηματικής δραστηριότητας, υπάρχουν αρκετές μεταβλητές που καθορίζουν με ποιον συντελεστή θα εφαρμοστεί η φορολόγηση, καθώς επίσης κατά περιπτώσεις δίνεται και η δυνατότητα επιλογής του συντελεστή. Στο εισόδημα από κεφάλαιο επιβάλλεται σταθερός συντελεστής, με εξαίρεση τα έσοδα ενοικίων στα οποία εφαρμόζεται και πάλι σταθερός συντελεστής, διαφορετικός όμως από τις προηγούμενες περιπτώσεις και επιπλέον διαχωρίζεται σε δύο κατηγορίες ο τρόπος υπαγωγής στο αντίστοιχο καθεστώς. Τέλος, ορίζεται και σε αυτή την περίπτωση φόρος ακίνητης περιουσίας, όμως εφαρμόζεται στην περίπτωση όπου η φορολογήσιμη περιουσία ξεπερνάει συγκεκριμένα όρια.

Το φορολογικό σύστημα του Ηνωμένου Βασιλείου ορίζει τα ίδια κριτήρια με τις προηγούμενες περιπτώσεις για τον χαρακτηρισμό ενός προσώπου ως φορολογικό κάτοικο. Η Μεγάλη Βρετανία διαφέρει σημαντικά με τις άλλες δύο χώρες της μελέτης καθώς προβλέπει διαφορετικό φορολογικό έτος και τα πρόσωπα είναι υπόχρεα σε υποβολή δήλωσης εισοδήματος μόνο κατά περιπτώσεις. Ο φόρος εισοδήματος από μισθωτή εργασία

και συντάξεις επιβάλλεται και σε αυτή την περίπτωση με προοδευτική κλίμακα στην οποία υπάρχει αφορολόγητο όριο όμως ορίζονται επιπλέον επιβαρύνσεις σε περίπτωση που το εισόδημα ξεπεράσει κάποιο συγκεκριμένο όριο. Ο εταιρικός φόρος ορίζεται με σταθερό συντελεστή φορολόγησης ενώ τα κέρδη από ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα υπάγεται στην προαναφερθείσα κλίμακα φόρου εισοδήματος, στην περίπτωση που ξεπερνάει το δηλωμένο αφορολόγητο όριο. Στην ίδια κλίμακα υπάγονται και τα εισοδήματα από ενοίκια και πνευματική ιδιοκτησία ενώ για το εισόδημα που προέρχεται από τόκους καταθέσεων εφαρμόζεται σταθερός συντελεστής όπου αλλάζει το αφορολόγητο όριο κατά περιπτώσεις. Το εισόδημα που προκύπτει από τα μερίσματα φορολογείται με σταθερό συντελεστή που εξαρτάται από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου.

6.2 Περιορισμοί και αδυναμίες της μελέτης

Η παρούσα εργασία επιχείρησε να διεξάγει και να αναλύσει τα τρία φορολογικά συστήματα της Ελλάδος, της Γαλλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου. Περιορισμός της μελέτης είναι το συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον στο οποίο διάφορες νέες διατάξεις αναθεωρούν τα ισχύοντα μέτρα, οπότε ενδεχομένως η παρούσα εργασία να θεωρηθεί παρωχημένη σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Ακόμη, σημαντικός περιορισμός της μελέτης είναι η εμβάθυνση της ανάλυσης του κάθε φορολογικού συστήματος καθώς η σύγκριση έγινε σε βασικό επίπεδο αναλύοντας τα κυριότερα σημεία των φορολογικών συστημάτων και συγκεκριμένα τον τρόπο φορολόγησης των διαφορετικών πηγών εισοδήματος. Επομένως, δεν εξετάστηκαν οι λοιπές διατάξεις οι οποίες αναφέρονται σε άλλες πτυχές της φορολογίας.

6.3 Προτάσεις για μελλοντική ανάλυση

Λόγω των συνεχών αλλαγών θα ήταν ενδιαφέρον να ακολουθήσει η μελέτη των εξεταζόμενων σημείων σε μελλοντικό χρόνο ούτως ώστε να φανεί η εξέλιξη των συντελεστών αλλά και των λοιπών συνθηκών σε κάθε χώρα. Θα ήταν δυνατό να γίνει έτσι η παρούσα ανάλυση σε βάθος χρόνου για να φανεί η εξέλιξη του κάθε συστήματος και να συνδυαστεί με τα γεγονότα που επικράτησαν σε κάθε χρονική στιγμή, όπως λόγου χάρη η

έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή η εξάπλωση της επιδημικής κρίσης του κορονοϊού.

Επίσης περαιτέρω ανάλυση θα μπορούσε να αναλάβει τα μακροοικονομικά στοιχεία των υπό εξέταση κρατών και να εξαχθούν οι κατάλληλοι δείκτες ώστε να γίνει μία ανάλυση σε κοινή αριθμητική κλίμακα. Με αυτό τον τρόπο θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί μία ανάλυση της αποτελεσματικότητας του κάθε φορολογικού συστήματος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική

ΔιαΝΕΟσις (2018) Η φορολογία Εισοδήματος στην Ελλάδα, Συγκριτική Ανάλυση και Προτάσεις Αναμόρφωσης

Πρεσβεία της Ελλάδος στο Παρίσι (2020) Οδηγός επιχειρείν στη Γαλλία 2020

Πρεσβεία της Ελλάδος στο Λονδίνο (2020) Οδηγός επιχειρείν στο Ηνωμένο Βασίλειο 2020

Ξενόγλωσση

James Rogers, Cécile Philippe (2020) The Tax Burden of Typical Workers in the EU

Direction Générale des Finances Publiques, Enfants à charge, 2021

Direction Générale des Finances Publiques (2016) Overview of the French Tax System

Νομολογίες

Νόμος 4172/2013

Νόμος 3986/2011

Νόμος 2859/2000

Νόμος 4223/2013

Νόμο 4172/2013

Ιστοσελίδες

Ευρωπαϊκή Ένωση, Έσοδα, Διαθέσιμο στο: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/budget/revenue_el

ΟΟΣΑ, Tax revenue, Διαθέσιμο στο: <https://data.oecd.org/tax/tax-revenue.htm>

ΑΑΔΕ, Βασικοί Συντελεστές ΦΠΑ, Διαθέσιμο στο: <https://www.aade.gr/menoy/hristikoi-odigo/enarxi-epiheirimatikis-drastiriotitas/basikoi-syntelestes-fpa>

Ministère de l'économie des finances et de la relance (2021) Comment calculer votre impôt d'après le barème de l'impôt sur le revenu 2022? Διαθέσιμο στο: <https://www.economie.gouv.fr/particuliers/tranches-imposition-impot-revenu>

Ministère de l'économie des finances et de la relance (2021) La décote de l'impôt sur le revenu, Διαθέσιμο στο: <https://www.economie.gouv.fr/particuliers/decote-impot-revenu#>

Ministère de l'économie des finances et de la relance (2021) Impôt sur le revenu: BIC, BNC, comment ça marche? Διαθέσιμο στο: <https://www.economie.gouv.fr/entreprises/impot-sur-revenu-bic-bnc>

Ministère de l'économie des finances et de la relance (2021) Impôt sur les sociétés ou impôt sur le revenu: quelle imposition selon son statut? Διαθέσιμο στο: <https://www.economie.gouv.fr/entreprises/impot-revenu-impot-societe-statut>

Ministère de l'économie des finances et de la relance (2021), Micro-entreprise, régime réel et régime de la déclaration contrôlée: les 3 régimes d'imposition des entreprises, Διαθέσιμο στο: <https://www.economie.gouv.fr/entreprises/micro-entreprise-auto-entreprise-regime-reel-regime-imposition>

Ministère de l'économie des finances et de la relance (2020), Comment fonctionne le prélèvement forfaitaire unique (PFU)?, Διαθέσιμο στο: <https://www.economie.gouv.fr/particuliers/prelevement-forfaitaire-unique-pfu>

Republique Francaise (2021) Application des différents taux de TVA, Διαθέσιμο στο: <https://www.service-public.fr/professionnels-entreprises/vosdroits/F23567>

Ministère de l'économie des finances et de la relance, Quels sont les taux de TVA en vigueur en France et dans l'Union européenne? Διαθέσιμο στο: <https://www.economie.gouv.fr/cedef/taux-tva-france-et-union-europeenne>

Republique Francaise, Je déclare mon impôt sur la fortune immobilière, Διαθέσιμο στο: <https://www.impots.gouv.fr/portail/particulier/je-declare-mon-impot-sur-la-fortune-immobiliere>

GOV.UK, Self-Assessment tax returns, Διαθέσιμο στο: <https://www.gov.uk/self-assessment-tax-returns/deadlines>

GOV.UK, Tax on foreign income, Διαθέσιμο στο: <https://www.gov.uk/tax-foreign-income/non-domiciled-residents>

PWC, 2021, Individual - Income determination, Διαθέσιμο στο: <https://taxsummaries.pwc.com/united-kingdom/individual/income-determination>

GOV.UK, Marriage Allowance, Διαθέσιμο στο: <https://www.gov.uk/marriage-allowance>

GOV.UK, Corporation Tax, Διαθέσιμο στο: <https://www.gov.uk/corporation-tax>

GOV.UK, Tax on dividends, Διαθέσιμο στο: <https://www.gov.uk/tax-on-dividends>

GOV.UK, Tax on savings interest, Διαθέσιμο στο: <https://www.gov.uk/apply-tax-free-interest-on-savings>

PWC, 2021, Individual - Income determination, Διαθέσιμο στο: <https://taxsummaries.pwc.com/united-kingdom/individual/income-determination>

GOV.UK, VAT: detailed information, Διαθέσιμο στο: www.gov.uk/browse/tax/vat

ΑΑΔΕ, Ετήσια στατιστικά δελτία, Διαθέσιμο στο: <https://www.aade.gr/menoy/statistika-deiktes/eisodima/etisia-statistika-deltia>

Republique Francaise, Je déclare mon impôt sur la fortune immobilière, Διαθέσιμο στο: <https://www.impots.gouv.fr/portail/node/14434>

Eurostat Minimum wage statistics, Διαθέσιμο στο: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/labour-market/earnings/main-tables>

KPMG, Employee Social Security Tax Rates, Διαθέσιμο στο:

<https://home.kpmg/xx/en/home/services/tax/tax-tools-and-resources/tax-rates-online/social-security-employee-tax-rates-table.html>

KPMG, Employer Social Security Tax Rates, Διαθέσιμο στο:

<https://home.kpmg/xx/en/home/services/tax/tax-tools-and-resources/tax-rates-online/social-security-employer-tax-rates-table.html>

ΑΑΔΕ, Κείμενα συμβάσεων / συμφωνιών αποφυγής διπλής φορολογίας της Ελλάδας,

Διαθέσιμο στο: <https://www.aade.gr/keimena-symbaseon-symfonion-apofygis-diplis-forologias-tis-elladas-me-0>

Republique Francaise, Taxation of foreign-source income, Διαθέσιμο στο:

<https://www.impots.gouv.fr/portail/particulier/je-declare-mon-impot-sur-la-fortune-immobiliere>